

Lagrådsremiss

En ny energimärkningslag

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 24 februari 2011

Maud Olofsson

Dan Sandberg
(Näringsdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen lämnas förslag till en ny lag om märkning av energirelaterade produkter.

Lagens syfte är att göra det möjligt för slutanvändare av energirelaterade produkter att välja de mest effektiva produkterna, främst vad avser energieffektivitet men även beträffande användning av andra väsentliga resurser.

Lagen syftar till att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser som antogs den 19 maj 2010. Lagen föreslås tillämpas på energirelaterade produkter som omfattas av föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU.

Lagen föreslås träda i kraft den 20 juli 2011.

Lagen (1992:1232) om märkning av hushållsapparater föreslås samtidigt upphöra att gälla den 20 juli 2011. Lagen ska dock fortsatt tillämpas på produkter som omfattas av föreskrifter vilka har meddelats med stöd av den upphävda lagen.

Tillsynsmyndigheten enligt den föreslagna lagen föreslås också bli tillsynsmyndighet från den 1 november 2012 beträffande föreskrifterna i Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedels-effektivitet och andra väsentliga parametrar.

Innehållsförteckning

1	Beslut.....	3
2	Lagtext.....	4
2.1	Förslag till lag om märkning av energirelaterade produkter.....	4
3	Ärendet och dess beredning.....	9
4	Bakgrund.....	9
5	Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU av den 19 maj 2010 om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser.....	10
6	Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar.....	21
6.1	Ny EU-förordning om däckmärkning.....	21
6.2	Bestämmelser i däckmärkningsförordningen som kräver kompletterande åtgärder i Sverige.....	22
6.3	Anpassning av däckmärkning till den tekniska utvecklingen och översyn.....	22
7	Förslag.....	23
7.1	En ny lag om märkning av energirelaterade produkter.....	23
7.2	Lagens tillämpningsområde.....	24
7.3	Krav på märkning av energirelaterade produkter.....	27
7.4	Information om energianvändning i reklammaterial för energirelaterade produkter.....	29
7.5	Krav på energieffektivitetsklass och prestandanivå vid offentlig upphandling.....	30
7.6	Tillsyn.....	32
7.7	Tillsynsmyndighetens befogenheter.....	35
7.8	Avgifter för provning.....	36
7.9	Överklagande.....	37
7.10	Sanktioner.....	37
7.11	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	39
8	Konsekvenser.....	40
8.1	Konsekvenser för myndigheter.....	40
8.2	Statsfinansiella konsekvenser.....	41
8.3	Konsekvenser för företag.....	42
8.4	Övriga konsekvenser.....	43
9	Författningskommentar.....	44
Bilaga 1	Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU av den 19 maj 2010.....	57
Bilaga 2	Promemorians lagförslag.....	69
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanser.....	73

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om märkning av energirelaterade produkter.

2 Lagtext

2.1 Förslag till lag om märkning av energirelaterade produkter

Härigenom föreskrivs¹ följande.

Lagens innehåll

1 § Genom denna lag genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU av den 19 maj 2010 om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser.

Lagen innehåller bestämmelser om att slutanvändare av energirelaterade produkter ska ges information om dessa produkters användning av energi och av andra väsentliga resurser. Informationen ska ges i form av märkning av produkten och av bifogad standardiserad produktinformation.

Lagen gäller inte begagnade energirelaterade produkter.

Definitioner

2 § I denna lag betyder

andra väsentliga resurser: vatten, kemikalier eller varje annat ämne som förbrukas av en produkt vid normal användning,

energirelaterad produkt: en produkt som omfattas av föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU,

leverantör: en tillverkare eller en tillverkares representant eller en importör som släpper ut en energirelaterad produkt på unionsmarknaden eller som gör det möjligt att ta den i bruk på unionsmarknaden.

Om det inte finns någon leverantör åvilar leverantörens skyldigheter enligt denna lag varje fysisk eller juridisk person som släpper ut produkten eller som gör det möjligt att ta den i bruk på unionsmarknaden,

representant: en fysisk eller juridisk person som är etablerad inom Europeiska unionen och som av en tillverkare fått skriftlig fullmakt att handla på dennes vägnar i fråga om samtliga eller vissa av förpliktelseerna enligt denna lag,

importör: en fysisk eller juridisk person som är etablerad inom Europeiska unionen och som inom sin näringsverksamhet släpper ut en produkt från tredjeland på unionsmarknaden eller som gör det möjligt att ta den i bruk på unionsmarknaden,

återförsäljare: en detaljist eller annan person som yrkesmässigt ställer ut eller bjuder ut energirelaterade produkter som är avsedda för slutanvändare, oavsett om detta ska ske genom försäljning, uthyrning eller hyrköp,

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU av den 19 maj 2010 om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser (EUT L 153, 18.6.2010, s. 1, Celex 32010L0030).

att släppa ut en produkt på unionsmarknaden: att göra en produkt tillgänglig för första gången på unionsmarknaden i syfte att den ska spridas eller användas inom unionen oavsett om det sker i vinstsyfte eller gratis och oavsett vilken försäljningsteknik som används,

att ta i bruk en produkt på unionsmarknaden: att för första gången ta i bruk en produkt för avsett ändamål inom unionen.

Etiketter och informationsblad

3 § En leverantör ska kostnadsfritt tillhandahålla en etikett och ett informationsblad till alla exemplar av en energirelaterad produkt. För inbyggda eller installerade produkter gäller detta bara om det föreskrivs i den delegerade akten som omfattar produkten.

Etiketten och informationsbladet ska innehålla den information som krävs enligt den delegerade akten för produkten och i övrigt vara utformade så att slutanvändarna kan ta del av informationen.

4 § När en energirelaterad produkt ställs ut för försäljning, uthyrning eller hyrköp till slutanvändare ska återförsäljaren eller den som i övrigt ställer ut produkten fästa etiketten på produkten. Detta ska ske på ett sådant sätt att etiketten lätt kan läsas och i övrigt på det sätt som anges i den delegerade akten. Dessutom ska informationsbladet finnas tillgängligt i anslutning till produkten.

5 § När en energirelaterad produkt bjuds ut till försäljning, uthyrning eller hyrköp på ett sådant sätt att en eventuell slutanvändare inte kan se produkten utställd ska återförsäljaren eller den som i övrigt bjuder ut produkten tydligt lämna den information som anges på etiketten och i informationsbladet på det sätt som anges i den delegerade akten.

6 § När en energirelaterad produkt säljs till slutanvändare ska säljaren se till att produkten är försedd med en etikett och att informationsbladet finns med i de handlingar som åtföljer produkten.

7 § Den som på annat sätt än det som sägs i 4 och 5 §§ gör reklam för en särskild modell av en energirelaterad produkt och i reklamen lämnar energirelaterad information eller information om priset ska i reklamen också lämna en hänvisning till produktens energieffektivitetsklass.

8 § Den som tillhandahåller tekniskt reklammaterial avseende en energirelaterad produkt och som beskriver de specifika tekniska parametrarna för produkten, ska i reklamaterialet lämna den information om produktens energianvändning som en slutanvändare kan antas behöva eller lämna information om produktens energieffektivitetsklass.

Teknisk dokumentation

9 § Leverantören ska se till att en teknisk dokumentation avseende en energirelaterad produkt upprättas. Dokumentationen ska innehålla de uppgifter som krävs enligt den delegerade akten för produkten.

10 § Leverantören ska hålla den tekniska dokumentationen tillgänglig för kontroll i fem år efter det att den sista berörda produkten har tillverkats.

Om leverantören är importör ska dokumentationen hållas tillgänglig i fem år efter det att importören importerade det sista exemplaret av produkten.

Leverantören ska på begäran hålla en elektronisk version av dokumentationen tillgänglig för tillsynsmyndigheten i en medlemsstat i Europeiska unionen och för Europeiska kommissionen. Detta ska ske inom tio arbetsdagar från det att leverantören tog emot begäran.

Förbud

11 § En energirelaterad produkt får inte förses med etiketter, märken, symboler eller påskrifter som inte uppfyller de krav som gäller för produkten, om åtgärden kan leda till missförstånd eller förväxling hos slutanvändarna om produktens användning av energi eller andra väsentliga resurser.

Upphandling

12 § Upphandlande myndigheter enligt 2 kap. 19 § lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, bör vid offentlig upphandling av energirelaterade produkter sträva efter att enbart upphandla produkter som uppfyller kriterierna för de högsta prestandanivåerna och som tillhör den högsta energieffektivitetsklassen.

Första stycket gäller dock bara vid upphandling av sådana kontrakt som avses i lagen om offentlig upphandling och vars värde uppgår till eller överstiger de tröskelvärden som anges i 3 kap. 1 § lagen om offentlig upphandling.

Tillsyn

13 § Tillsynen över efterlevnaden av denna lag, de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU utövas av den myndighet som regeringen bestämmer (tillsynsmyndigheten).

14 § Tillsynsmyndigheten ska se till att föreskrifterna i Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 1222/2009 av den 25 november

2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar² följs.

15 § Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, föreskrifterna i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU samt föreskrifterna i förordning EG nr 1222/2009 ska följas. Ett föreläggande eller förbud får förenas med vite.

Ett föreläggande angående en leverantörs skyldigheter enligt 10 § tredje stycket gäller omedelbart.

16 § Ett föreläggande enligt 15 § får avse att en leverantör ska tillhandahålla de upplysningar, handlingar, varuprover och liknande som behövs för tillsynen. Ett sådant föreläggande gäller omedelbart.

17 § För att fullgöra sina uppgifter enligt denna lag har tillsynsmyndigheten rätt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till den verksamhet som tillsynen avser, dock inte bostäder.

Polismyndighet ska på begäran lämna tillsynsmyndigheten den hjälp som behövs vid tillämpningen av första stycket.

En begäran enligt andra stycket får göras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan vidtas utan att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

18 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för en leverantör att ersätta tillsynsmyndighetens kostnader för provtagning och undersökning av prov av

1. en energirelaterad produkt, eller

2. däck enligt Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar.

Föreskrifterna får dock bara avse fall då produkten visat sig inte uppfylla de krav som gäller enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, enligt föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU eller enligt föreskrifter i förordning EG nr 1222/2009.

Överklagande

19 § Tillsynsmyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

² EUT L 342, 22.12.2009, s. 46, Celex 32009R1222.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 november 2012 i fråga om 14 § och i övrigt den 20 juli 2011.

2. Lagen (1992:1232) om märkning av hushållsapparater ska upphöra att gälla den 20 juli 2011.

3. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande i fråga om produkter som omfattas av föreskrifter, som har meddelats med stöd av den upphävda lagen. Detta gäller dock inte om en sådan produkt omfattas av föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU.

3 Ärendet och dess beredning

Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser antogs den 19 maj 2010. Direktivet finns i *bilaga 1*.

Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 1222/2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar antogs den 25 november 2009.

Inom Regeringskansliet (Näringsdepartementet) utarbetades en departementspromemoria, En ny energimärkningslag, Ds 2010:34, med förslag till genomförande av direktivet. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*.

Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*.

En sammanställning av remissvaren finns tillgänglig i Regeringskansliet (Näringsdepartementet) (Dnr 2010/6461/E).

4 Bakgrund

Det första försöket att inom EG få till stånd en energimärkning av hushållsapparater gjordes redan i slutet av 1970-talet. År 1979 antogs rådets direktiv 79/530/EEG av den 14 maj 1979 om märkning som anger hushållsapparaters energiförbrukning.

Till skillnad från dagens energimärkning var den frivillig och kom i praktiken endast att omfatta ugnar. Intresset för den frivilliga märkningen var relativt lågt och den kunde därmed inte i någon större omfattning påverka utbudet av energisnåla modeller på marknaden.

Dagens utformning och omfattning av den obligatoriska energimärkningen baseras på rådets direktiv 92/75/EEG av den 22 september 1992 om märkning och standardiserad konsumentinformation som anger hushållsapparaters förbrukning av energi och andra resurser.

I direktivet anges två syften med energimärkningen. Det första är att öka konsumenternas medvetenhet om betydelsen av att spara energi. Det andra är att se till att de åtgärder som behövs för att öka konsumenternas medvetenhet inte blir ett hinder för den fria rörligheten för varor inom EU.

I direktivet anges ett antal hushållsapparater som ska omfattas av direktivets bestämmelser. I övrigt innehåller direktivet främst vissa generella, allmänt hållna bestämmelser om märkning av hushållsprodukter. Mer detaljerade bestämmelser om märkning av en viss produkt ska meddelas av Europeiska kommissionen genom s.k. genomföranddirektiv. Genom sådana direktiv kan också ytterligare produkter föras in under direktivets märkningssystem. Denna utformning av direktivet innebär att det är ett s.k. ramdirektiv.

Direktivet är genomfört i svensk lagstiftning genom lagen (1992:1232) om märkning av hushållsapparater och förordningen (1994:1774) om

märkning av hushållsapparater. Lagen är utformad på samma sätt som direktivet och är därför en s.k. ramlag.

Kommissionen har antagit nio genomförandedirektiv. Bestämmelserna i dessa direktiv har i Sverige genomförts genom Statens energimyndighets föreskrifter, med stöd av bemyndiganden i lagen och förordningen om märkning av hushållsapparater.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser antogs den 19 maj 2010. Orsakerna till att ett nytt direktiv om energimärkning antogs var bl. a. dels att det gamla direktivet hade ändrats väsentligt och därför av tydlighetsskäl borde ändras, dels att direktivet borde utvidgas till att omfatta fler produkter än hushållsapparater.

5 Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU av den 19 maj 2010 om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser

Bakgrund

Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser (energimärkningsdirektivet) antogs den 19 maj 2010.

Ingressen

Inledningsvis nämns att rådets direktiv 92/75/EEG av den 22 september 1992 om märkning och standardiserad konsumentinformation som anger hushållsapparaters förbrukning av energi och andra resurser har ändrats väsentligt. Med anledning av dessa ändringar bör direktivet av tydlighetsskäl ändras. (1)

Det direktivet är bara tillämpligt på hushållsapparater. Tillämpningsområdet bör nu utvidgas till att omfatta energirelaterade produkter som direkt eller indirekt kraftigt påverkar energianvändningen under användningen. (2)

Slutanvändarna bör få tillgång till korrekt, relevant och jämförbar information om den energi som varje energirelaterad produkt använder. Därmed bör detta påverka deras val av produkter till förmån för mer energieffektiva produkter. (5)

Eftersom information om energianvändningen spelar en avgörande roll när det gäller att påverka marknadskrafterna är det nödvändigt att införa en enhetlig etikett för alla produkter av samma slag och att förse slut-

användare med kompletterande standardiserad information om produkternas energieffektivitet. Dessutom bör slutanvändare som inte kan se produkten utställd, och därmed inte heller etiketten, få denna standardiserade information. (8)

Artikel 1

Artikeln, som består av tre punkter, har rubriken ”Tillämpningsområde”.

Punkten 1

Här anges att det genom direktivet inrättas en ram för harmoniseringen av vissa nationella åtgärder.

De åtgärder som avses är information till slutanvändaren om energi-relaterade produkter. Syftet med denna information är att ge slutanvändaren möjlighet att välja mer effektiva produkter när det gäller inköp av energirelaterade produkter.

Den typ av information som särskilt avses är märkning och standardiserad produktinformation. Informationen ska främst avse en produkts användning av energi men även, när så är relevant, produktens användning av andra väsentliga resurser. Även kompletterande uppgifter kan ges i informationen.

Energirelaterad produkt eller produkt definieras i artikel 2 a som ”en vara som påverkar energianvändningen när den används och som släpps ut på marknaden och/eller tas i bruk i unionen, inklusive delar avsedda att ingå i energirelaterade produkter som omfattas av detta direktiv, vilka släpps ut på marknaden och/eller tas i bruk som enskilda delar för slutanvändare och vilkas miljöprestanda kan bedömas separat”.

Andra väsentliga resurser definieras i artikel 2 c som ”vatten, kemikalier eller varje annat ämne som en produkt använder vid normal användning”.

Kompletterande information definieras i artikel 2 d som ”övriga upplysningar om en produkts prestanda och egenskaper som gäller, eller bidrar till att bedöma, dess användning av energi eller andra väsentliga resurser, baserade på mätbara uppgifter”.

Punkten 2

I denna punkt anges på vilka produkter direktivet ska tillämpas, nämligen energirelaterade produkter som under användning har en betydande direkt eller indirekt påverkan på användningen av energi och, när det är relevant, andra väsentliga resurser.

Direkt påverkan definieras i artikel 2 e som ”påverkan av produkter som under användning faktiskt använder energi”.

Indirekt påverkan definieras i artikel 2 f som ”påverkan av produkter som inte använder energi men som under användning bidrar till energisparande”.

Bestämmelserna i punkterna 1 och 2 kräver, på grund av sin karaktär, inga genomförandeåtgärder.

Närmare bestämmelser om den information till slutanvändaren, särskilt genom märkning och standardiserad produktinformation, som nämns i punkten 1, ges i artiklarna 4–7.

Punkten 3

I denna punkt undantas tre typer av produkter från direktivets tillämpning, nämligen begagnade produkter, transportmedel för personer eller varor samt märkplåtar eller motsvarande som fästs på produkter av säkerhetsskäl.

Bestämmelsen genomförs genom 1 § tredje stycket i lagen.

Artikel 2

Artikeln, som har rubriken ”Definitioner”, innehåller just definitioner.

Artikeln kräver, på grund av sin karaktär, inga genomförandeåtgärder.

Artikel 3

Artikeln, som består av fyra punkter, har rubriken ”Medlemsstaternas ansvar”.

Punkten 1

Inledningsvis anges att medlemsstaterna ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa fyra angivna mål enligt följande.

a) Alla leverantörer och återförsäljare som är etablerade inom medlemsstatens territorium ska fullgöra de skyldigheter som anges i artiklarna 5 och 6.

Leverantör definieras i artikel 2 h som ”tillverkaren eller dennes auktoriserade representant inom unionen eller den importör som släpper ut produkten eller tar denna i bruk på unionsmarknaden. Om det inte finns någon sådan ska varje fysisk eller juridisk person som släpper ut produkter som omfattas av detta direktiv, eller tar dem i bruk, anses vara leverantör”.

Återförsäljare definieras i artikel 2 g som ”detaljist eller annan person som säljer, hyr ut, erbjuder för hyrköp eller ställer ut produkter som är avsedda för slutanvändare”.

Utsläppande på marknaden definieras i artikel 2 i som ”tillgängliggörande av en produkt för första gången på unionsmarknaden i syfte att den ska spridas eller användas inom unionen, i vinstsyfte eller gratis och oavsett försäljningsteknik”.

Ibrukttagande definieras i artikel 2 j som ”den första användningen av en produkt för avsett ändamål inom unionen”.

Bestämmelsen kräver, på grund av sin karaktär, inga genomförandeåtgärder.

b) Det ska vara förbjudet att på produkter som omfattas av direktivet anbringa etiketter, märken, symboler eller påskrifter som gäller användning av energi eller, där det är relevant, andra väsentliga resurser om de

inte uppfyller kraven i detta direktiv eller de relevanta delegerade akterna.

Detta gäller dock bara om anbringandet kan leda till missförstånd eller förväxling hos slutanvändarna under användning.

Bestämmelsen genomförs genom 11 § i lagen.

c) I samband med att systemet med etiketter och informationsblad avseende energianvändning eller energisparande införs ska upplysnings- och reklamkampanjer genomföras. Kampanjerna ska syfta till att främja energieffektivitet och att uppmuntra slutanvändare till en mer ansvarsfull energianvändning.

d) Lämpliga åtgärder ska vidtas för att uppmuntra berörda myndigheter att samarbeta sinsemellan och förse varandra och kommissionen med information för att bidra till tillämpningen av direktivet. Samarbetet och informationsutbytet ska i största möjliga mån ske elektroniskt och kostnadseffektivt och det ska garantera säkerhet och sekretess och, då det är nödvändigt, skydd för känslig information.

Punkten 2

Om en produkt inte stämmer överens med kraven för etiketten eller informationsbladet är leverantören skyldig att säkerställa att produkten överensstämmer med kraven genom att medlemsstaten fastställer villkor för detta.

Bestämmelsen syftar både på det förhållandet att produkten inte motsvarar de uppgifter som anges på etiketten och i informationsbladet och på det förhållandet att etiketten och informationsbladet inte är utformat enligt föreskrifterna i den delegerade akten för produkten i fråga.

Uttrycket att medlemsstaten ska fastställa villkoren för rättelse innebär, för svenskt vidkommande, att behörig myndighet ska förelägga leverantören att vidta de åtgärder som krävs för att kraven ska vara uppfyllda.

Vidare föreskrivs att om en produkt brister i överensstämmelse ska medlemsstaten vidta förebyggande åtgärder samt åtgärder som syftar till att säkerställa överensstämmelse inom en bestämd tidsram. Därvid ska den skada som vållats beaktas.

Innebörden av detta stycke är detsamma som innebörden av föregående stycke.

Om bristande överensstämmelse fortsätter ska medlemsstaten antingen fatta beslut om att begränsa eller förbjuda utsläppande på marknaden och/eller ibruktagande av produkten eller se till att produkten dras tillbaka från marknaden.

Om produkten dras tillbaka från marknaden eller om utsläppande på marknaden förbjuds ska kommissionen och övriga medlemsstater omedelbart informeras.

Punkten genomförs genom 15 § i lagen.

Punkterna 3 och 4

I dessa punkter regleras viss rapporteringsskyldighet för medlemsstaterna gentemot kommissionen och kommissionens skyldighet att tillhandahålla Europaparlamentet och rådet en sammanfattning av dessa rapporter.

Artikel 4

Artikeln har rubriken ”Informationskrav”.

Enligt artikeln ska medlemsstaterna säkerställa att viss information tillställs slutanvändarna av hushållsapparater enligt följande.

a) Information ska tillhandahållas slutanvändare av hushållsapparater. Informationen ska lämnas genom ett informationsblad och en etikett.

Informationen ska avse apparatens användning av elektrisk energi, av andra former av energi och, där så är relevant, av andra väsentliga resurser. Dessutom ska ytterligare upplysningar lämnas enligt delegerade rättsakter. Informationen ska lämnas när produkten ställs ut för eller bjuds ut till försäljning, hyra eller kreditköp. Informationskyldigheten gäller oavsett om utställandet eller utbudandet sker direkt eller indirekt genom någon form av distansförsäljning, inbegripet via Internet.

I den delegerade akt som gäller en produkt kommer all den information som ska lämnas på etiketten och informationsbladet att anges.

Bestämmelsen kräver, på grund av sin karaktär, inga genomförandeåtgärder.

Närmare bestämmelser om de skyldigheter som regleras i avsnitt a finns i artiklarna 5–7.

b) Den information som nämns i punkten a ska, när det gäller inbyggda eller installerade produkter, bara lämnas när detta krävs i en delegerad akt.

Med inbyggda produkter avses främst delar som är fast installerade i en energirelaterad produkt. Med installerade produkter avses produkter som kräver mer omfattande installationsåtgärder än exempelvis vanliga hushållsprodukter, såsom tvätt- och diskmaskiner. Som exempel på installerade produkter kan nämnas varmvattenberedare.

Bestämmelsen genomförs genom 3 § första stycket i lagen.

c) All reklam som avser en särskild typ av energirelaterade produkter ska innehålla en hänvisning till produktens energieffektivitetsklass. Detta gäller dock bara om produkten omfattas av en delegerad akt och om energirelaterad information eller prisinformation har lämnats avseende den särskilda typen.

Med uttrycket ”en särskild typ av produkt” avses en variant eller modell av en produkt som omfattas av en delegerad akt.

Produktens energieffektivitetsklass anges i den delegerade akten för produkten. Det finns sju klasser, rubricerade från A till G.

Bestämmelsen genomförs genom 7 § i lagen.

d) Allt tekniskt reklammaterial som beskriver de specifika tekniska parametrarna för en energirelaterad produkt, såsom tekniska manualer och broschyrer, ska ge slutanvändaren den information som behövs om energianvändningen eller innehålla en hänvisning till produktens energi-effektivitetsklass. Detta gäller oavsett om informationen lämnas i pappersform eller på Internet.

Bestämmelsen genomförs genom 8 § i lagen.

Artikel 5

Artikeln har rubriken ”Leverantörernas ansvar”.

Enligt artikeln ska medlemsstaterna säkerställa följande.

a) En leverantör som släpper ut på marknaden eller tar i bruk en produkt som omfattas av en delegerad akt ska tillhandahålla en etikett och ett informationsblad.

Bestämmelsen genomförs genom 3 § i lagen.

b) En leverantör ska upprätta en teknisk dokumentation av produkten. Dokumentationen ska vara utformad så att man kan bedöma riktigheten av den information som finns på etiketten och i informationsbladet.

Den tekniska dokumentationen ska innehålla en allmän beskrivning av produkten, resultaten av konstruktionsberäkningar, dock endast om det är relevant, tillgängliga provningsrapporter, inbegripet sådana som har utarbetats av anmälda organ som är behöriga enligt annan unionslagstiftning samt, när värdena används för liknande modeller, de hänvisningar som gör det möjligt att identifiera dessa modeller.

Då denna tekniska dokumentation upprättas får sådan dokumentation användas som är upprättad enligt de krav som läggs fast i relevant unionslagstiftning.

Bestämmelsen genomförs genom 9 § i lagen.

c) Leverantörerna ska hålla den tekniska dokumentationen tillgänglig för kontroll i fem år efter det att den sista produkten tillverkades.

På begäran ska den tekniska dokumentationen hållas tillgänglig i en elektronisk version inom tio arbetsdagar. De myndigheter som svarar för marknadsövervakning i den aktuella medlemsstaten samt kommissionen har rätt att direkt framställa en sådan begäran. Om en myndighet i en annan medlemsstat vill ta del av dokumentationen måste en sådan begäran gå via myndigheten i den aktuella medlemsstaten eller via kommissionen.

Bestämmelserna genomförs genom 10 § i lagen.

d) Leverantören ska kostnadsfritt tillhandahålla etiketter och informationsblad.

Bestämmelsen genomförs genom 3 § i lagen.

e–h) Här ges närmare bestämmelser om etiketter och informationsblad.

Bestämmelserna kommer att genomföras i förordningar och myndighetsföreskrifter.

Artikel 6

Artikeln har rubriken ”Återförsäljarnas ansvar”.

Enligt artikeln ska medlemsstaterna säkerställa följande.

a) En återförsäljare ska anbringa etiketter på produkter som säljs till slutanvändare. Detta ska ske synligt och läsligt samt på ett korrekt sätt. Återförsäljaren ska dessutom se till att informationsbladet finns med i produktbroschyren och i andra handlingar som följer med produkten när den säljs.

b) När en produkt, som omfattas av en delegerad akt, ställs ut ska återförsäljaren fästa etiketten på produkten. Detta ska ske på den väl synliga plats som anges i den delegerade akten. Etiketten ska vara avfattad på det relevanta språket.

Artikelns genomförs genom 6 respektive 4 § i lagen.

Artikel 7

Artikelns rubrik är ”Distansförsäljning och andra försäljningsformer”.

I artikeln regleras frågor om information om produkten när försäljning, hyra eller kreditköp sker på annat sätt än genom direktförsäljning. Med detta avses försäljningsformer där man inte kan vänta sig att en eventuell slutanvändare ser produkten utställd. Som exempel anges försäljning genom postorder, via katalog, via Internet och telefonförsäljning. I dessa fall ska den delegerade akten innehålla bestämmelser som säkerställer att eventuella slutanvändare före köpet får den information som lämnas på etiketten och i informationsbladet för produkten. I den delegerade akten ska, när så är lämpligt, specificeras på vilket sätt etiketten eller informationsbladet, eller den information som lämnas där, ska göras tillgänglig för en eventuell slutanvändare.

Artikelns genomförs genom 5 § i lagen.

Artikel 8

Artikelns, som har två punkter, rubrik är ”Fri rörlighet”.

Punkten 1

Medlemsstaterna får inte förbjuda, begränsa eller förhindra utsläppande på marknaden eller ibruktagande av en produkt som omfattas av och är förenlig med direktivet och den tillämpliga delegerade akten.

Bestämmelsen kräver, på grund av sin karaktär, inga genomförandeåtgärder.

Punkten 2

En medlemsstat ska anse att etiketter och informationsblad uppfyller kraven i direktivet och i den delegerade akten om inte medlemsstaten har bevis om motsatsen.

Om det finns anledning att misstänka att informationen på etikett och informationsblad inte är korrekt ska medlemsstaten kräva att leverantören tillhandahåller bevis för att informationen på etiketten och informationsbladet är korrekt. Bevis ska tillhandahållas i form av sådana handlingar som avses i artikel 5.

Bestämmelsen som nämns i andra stycket genomförs delvis genom 10 § tredje stycket i lagen.

Artikel 9

Artikeln, som består av fyra punkter, har rubriken ”Offentliga upphandlingar och incitament”.

Punkten 1

Om en produkt omfattas av en delegerad akt ska upphandlande myndigheter sträva efter att enbart upphandla produkter som uppfyller kriterierna för de högsta prestandanivåerna och som tillhör den högsta energieffektivitetsklassen.

Prestandanivåer anges i den delegerade akten och avser andra prestanda än energieffektivitet, exempelvis buller och tvättprestanda vad gäller tvättmaskiner.

Bestämmelsen gäller för upphandlande myndigheter som ingår offentliga byggentreprenadkontrakt, varukontrakt eller tjänstekontrakt som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster och som inte är undantagna med stöd av artiklarna 12–18 i det direktivet.

En medlemsstat får också kräva att de upphandlande myndigheterna endast upphandlar produkter som uppfyller kriterierna.

En medlemsstat får också besluta att dessa kriterier endast ska tillämpas om detta är kostnadseffektivt, ekonomiskt genomförbart och tekniskt lämpligt samt om tillräcklig konkurrens råder.

Punkten 2

Punkten 1 gäller bara för kontrakt, vars värde uppgår till eller överstiger de tröskelvärden som fastställs i artikel 7 i direktiv 2004/18/EG.

Bestämmelserna i punkterna 1 och 2 genomförs genom 12 § i lagen.

Punkten 3

Om en medlemsstat tillhandahåller ett incitament för en produkt som omfattas av en delegerad akt ska medlemsstaten sträva efter de högsta prestandanivåer och den högsta energieffektivitetsklass som anges i den delegerade akten.

Med uttrycket ”incitament” avses olika former av stöd, bidrag, etc.

Som incitament anses inte beskattning och skattefrågor.

Punkten 4

Om en medlemsstat tillhandahåller incitament för en produkt ska prestandanivåerna uttryckas i form av klasser som dessa är definierade i den delegerade akten.

Bestämmelsen gäller både vid incitament för slutanvändare av produkter med hög energieffektivitet och vid incitament för industrier som marknadsför och producerar sådana produkter.

Bestämmelsen gäller inte då medlemsstaten föreskriver högre prestandanivåer än det tröskelvärde som anges i den delegerade akten. En medlemsstat får föreskriva högre prestandanivåer än tröskelvärdet för den högsta energieffektivitetsklass som anges i den delegerade akten.

Med tröskelvärde avses den lägsta prestandanivån i den delegerade akten.

Artikel 10

Artikeln, som består av fyra punkter, har rubriken ”Delegerade akter”.

Artikeln riktar sig till kommissionen.

Punkten 1

Om en produkt uppfyller vissa kriterier ska kommissionen fastställa närmare föreskrifter om etiketten och informationsbladet för denna produkt. Detta ska ske genom en delegerad akt.

Föreskrifterna ska reglera den information om användning av energi och andra väsentliga resurser under användning som ska anges på etiketten och informationsbladet. Informationen har till syfte att göra det möjligt dels för slutanvändare att fatta beslut om inköp på bättre grunder, dels för marknadsövervakningsmyndigheter att kontrollera huruvida produkter överensstämmer med den information som anges på etiketten och informationsbladet.

Om den delegerade akten innehåller bestämmelser om användning av både energi och väsentliga resurser ska etikettens utformning och innehåll framhäva energianvändningen.

Punkten 2

I denna punkt anges de kriterier som en produkt ska uppfylla för att en delegerad ska beslutas om produkten.

TVå kriterier anges. Produkten ska ge betydande möjligheter att spara energi och, när det är relevant, andra väsentliga resurser. Det ska finnas stora skillnader i fråga om prestandanivåer för produkter med likvärdig funktionalitet.

Innan beslut om en delegerad akt fattas ska kommissionen beakta unionslagstiftning och självreglering. Därigenom kan kommissionen undersöka om det är möjligt att uppnå de politiska målen snabbare eller till lägre kostnad genom exempelvis frivilliga avtal än genom obligatoriska krav.

Punkten 3

I denna punkt anges ett antal omständigheter som kommissionen ska beakta då den utarbetar ett utkast till en delegerad akt.

Punkten 4

I punkten anges ett antal uppgifter som en delegerad akt ska innehålla.

Artikelns kräver, på grund av sin karaktär, inga genomförandeåtgärder.

Artikel 11

Artikelns, som består av tre punkter, har rubriken ”Utövande av delegering”.

Punkten 1

I punkten ges kommissionen befogenhet för en period om fem år att anta delegerade akter enligt artikel 10. Befogenheten förlängs automatiskt med fem år åt gången om den inte återkallas enligt artikel 12.

Punkten 2

I punkten åläggs kommissionen att delge Europaparlamentet och rådet en delegerad akt så snart den har antagits.

Punkten 3

Enligt denna punkt ges kommissionen den befogenhet som avses i punkten 1 med förbehåll för de villkor som nämns i artiklarna 11 och 12.

Artikelns kräver, på grund av sin karaktär, inga genomförandeåtgärder.

Artikel 12

Artikelns, som består av tre punkter, har rubriken ”Återkallande av delegering”.

I artikelns anges att befogenheten enligt artikel 10 får återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Dessutom anges de närmare villkoren för en återkallelse.

Artikelns kräver, på grund av sin karaktär, inga genomförandeåtgärder.

Artikel 13

Artikelns, som består av tre punkter, har rubriken ”Invändning mot delegerade akter”.

Enligt artikelns får Europaparlamentet eller rådet invända mot en delegerad akt inom tre månader från delgivningsdagen. Dessutom anges de närmare villkoren för en invändning.

Artikelns kräver, på grund av sin karaktär, inga genomförandeåtgärder.

Artikel 14

I artikeln, som har rubriken ”Utvärdering”, åläggs kommissionen viss rapporteringsskyldighet.

Artikeln kräver, på grund av sin karaktär, inga genomförandeåtgärder.

Artikel 15

Artikeln har rubriken ”Sanktioner”.

I denna artikel åläggs medlemsstaterna att fastställa regler om de sanktioner som ska gälla vid överträdelse av nationella bestämmelser som har antagits enligt direktivet och dess delegerade akter. Som överträdelse nämns särskilt otillåten användning av en etikett.

Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Medlemsstaterna ska anmäla dessa bestämmelser till kommissionen och hålla kommissionen underrättad om eventuella ändringar av bestämmelserna.

Artikeln genomförs genom 15 § i lagen. Frågan behandlas närmare i avsnitt 7.10 Sanktioner.

Artikel 16

Artikeln, som består av två punkter, har rubriken ”Införlivande”.

Punkten 1

Medlemsstaterna ska senast den 20 juni 2011 ha genomfört direktivet i sin lagstiftning och även tillämpa lagstiftningens bestämmelser från detta datum.

En hänvisning till direktivet ska finnas i de nationella bestämmelserna eller också ska en sådan hänvisning göras i samband med utfärdandet av bestämmelserna.

Dessutom ska det finnas en uppgift att hänvisningar i de nationella bestämmelserna till direktiv 92/75/EEG ska anses som hänvisningar till det nya direktivet.

Punkten 2

Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala nationella bestämmelser varigenom direktivet genomförs.

Artikel 17

Enligt artikeln, som har rubriken ”Upphävande”, ska direktiv 92/75/EEG upphöra att gälla från och med den 21 juli 2011.

Dessutom anges att hänvisningar till nämnda direktiv ska anses som hänvisningar till det nya direktivet.

Artikel 18

I artikeln, som har rubriken ”Ikraftträdande”, anges att direktivet träder i kraft dagen efter det att det har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning.

Dessutom anges att artikel 5 d, g och h ska tillämpas från och med den 31 juli 2011.

Artikel 19

Artikeln, som har rubriken ”Adressater”, anger att direktivet riktar sig till medlemsstaterna.

6 Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar

6.1 Ny EU-förordning om däckmärkning

Kommissionens presenterade den 13 november 2008 ett förslag till ett direktiv om märkning av däck. Förslaget presenterades parallellt med förslaget till omarbetning av energimärkningsdirektivet från 1992. Det separata förslaget om däckmärkning motiverades av att fordon och fordonsrelaterad utrustning ej föreslogs omfattas av förslaget till omarbetat energimärkningsdirektiv.

Utifrån bland annat Europaparlamentets ändringsförslag under våren 2009 presenterade kommissionen ett reviderat förslag i juni 2009, som bland annat innebär att rättsakten föreslogs bli i form av en förordning. Europaparlamentet och ministerrådet nådde en överenskommelse om kommissionens förslag till ny EU-förordning om märkning av däck den 1 oktober 2009.

Förordningen EG nr 1222/2009 av om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar (däckmärkningsförordningen) antogs den 25 november 2009.

Förordningen innebär ett obligatoriskt krav på att drivmedelseffektivitet, väggreppsförmåga vid vått vägunderlag samt buller ska anges på en etikett vid försäljning av däck för personbilar och lastbilar (så kallade C1–C3-däck). Däcken svarar i dag för omkring 20–30 procent av fordonens totala drivmedelsförbrukning, vilket innebär att en minskad energiintensitet i hög grad kan bidra till minskade utsläpp från transportsektorn. De mest energieffektiva däcken kan minska drivmedelsförbrukningen med upp till tio procent. Genom märkningen underlättas konsumentens val av energieffektiva däck. Enligt beräkningar som gjorts tros märkningen kunna innebära totala drivmedelsbesparingar på ungefär fem procent på lite sikt.

Däckmärkningen kompletterar den nyligen antagna lagstiftningen om typgodkännande av däck som omfattar minimikrav för att få släppa ut däck på marknaden. Minimikraven avseende rullmotstånd, väggrepp på vått underlag och externt däck- och vägbanebuller börjar gälla i oktober 2012. Ytterligare förbättringar utöver dessa nivåer kommer att drivas fram med hjälp av märkningssystemet. Märkningssystemet motsvarar det som i dag gäller för hushållsapparater, det vill säga som bygger på A–G-märkning.

Förordningen offentliggjordes i EUT den 22 december 2009 och trädde i kraft den tjugonde dagen därefter. Förordningen ska börja tillämpas den 1 november 2012.

6.2 Bestämmelser i däckmärkningsförordningen som kräver kompletterande åtgärder i Sverige

Däckmärkningsförordningen innehåller huvudsakligen tekniska bestämmelser om däckmärkningens utformning. Artiklarna 8–12 i förordningen riktar sig emellertid till medlemsstaterna och ställer bl.a. krav på att kontrollförfaranden av att märkningskraven efterlevs finns i medlemsstaterna. I artikel 12 framgår att medlemsstaterna ska säkerställa att en marknadsövervakande myndighet ska kontrollera överensstämmelsen med artiklarna 4, 5 och 6 i förordningen. En nationell tillsynsmyndighet i respektive medlemsstat behöver således utses för dessa uppgifter. Tillsynsuppgifterna motsvarar dem som gäller enligt energimärkningsdirektivet. Tillsynen omfattar dels försäljningsställen, det vill säga att produkterna är märkta, dels tillsyn över att de uppgifter tillverkarna deklarerat på energimärkningsetiketten är korrekta.

6.3 Anpassning av däckmärkningen till den tekniska utvecklingen och översyn

I artikel 11 framgår att det planeras ske ändringar och anpassningar av däckmärkningen till den tekniska utvecklingen.

De kompletterande åtgärder som räknas upp är följande:

- införande av informationskrav som avser kategorisering avseende väggrepp på vått underlag för C2- och C3-däck, under förutsättning att lämpliga harmoniserade testmetoder finns tillgängliga,
- anpassning, i tillämpliga fall, av väggreppsklassen till de tekniska egenskaperna hos däck som i huvudsak är utformade för att ge bättre prestanda på is- och/eller snöunderlag än ett normalt däck i fråga om förmågan att starta, behålla eller hejda fordonsrörelse.
- anpassning av bilagorna I–IV till den tekniska utvecklingen.

Sådana kompletteringar ska enligt artikel 11 antas i enlighet med det föreskrivande kommittéförfarande med kontroll som föreskrivs i artikel 13. Kommissionen har låtit inrätta en sådan kommitté som påbörjar sitt arbete under hösten 2010. Energimyndigheten i samråd med Transportstyrelsen kommer att representera Sverige i detta kommittéarbete.

Enligt artikel 14 ska kommissionen vidare bedöma om det behövs en översyn av däckmärkningsförordningen med beaktande av bl.a. när det

gäller slutanvändarnas medvetenhet, om märkningssystemet bör utökas till att omfatta regummerade däck, om nya däckparametrar, som körsträcka, bör införas, och den information om däckparametrar som fordonsleverantörerna och fordonsdistributörerna tillhandahåller slutanvändare. Kommissionen ska lägga fram resultatet av bedömningen för Europaparlamentet och rådet senast den 1 mars 2016 och, i lämpliga fall, lägga fram förslag för Europaparlamentet och rådet.

7 Förslag

7.1 En ny lag om märkning av energirelaterade produkter

Regeringens förslag: En ny lag om märkning av energirelaterade produkter införs.

Lagen (1992:1232) om märkning av hushållsapparater ska upphöra att gälla den 20 juli 2011. Den upphävda lagen ska alltjämt tillämpas beträffande produkter som omfattas av föreskrifter, vilka har meddelats med stöd av den upphävda lagen.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har lämnat förslaget utan invändning.

Skälen för regeringens förslag: De ändringar som har beslutats i det reviderade energimärkningsdirektivet innebär omfattande förändringar i förhållande till det tidigare energimärkningsdirektivet som antogs 1992 (rådets direktiv 92/75/EEG av den 22 september 1992 om märkning och standardiserad konsumentinformation som anger hushållsapparaters förbrukning av energi och andra resurser). Det direktivet har genomförts i svensk lagstiftning genom lagen (1992:1232) om märkning av hushållsapparater.

Direktivets tillämpningsområde vidgas från att tidigare bara ha varit riktat mot konsumentprodukter till att omfatta också industri- och kommersiella produkter. Tillämpningsområdet utvidgas också till att omfatta även energirelaterade produkter, dvs. även produkter som inte själva är beroende av energitillförsel, men som har en inverkan på energianvändningen. Det tidigare direktivet omfattade bara energi-användande produkter, dvs. produkter som kräver energitillförsel för att fungera.

Vidare har ändringar och tillägg av definitioner gjorts i direktivet, informations- och märkningskraven har reviderats samt nya bestämmelser om reklam för energirelaterade produkter och tillsyn införts. I direktivet har också ett antal anpassningar gjorts utifrån ikraftträdandet av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Framtida krav på produktmärkning kommer att beslutas genom s.k. delegerade akter i form av EU-förordningar i stället för som tidigare genom särskilda produkt direktiv som genomförts i svensk rätt genom myndighetsföreskrifter. Detta innebär ett behov av lagtekniska anpassningar utifrån en ny lagstiftningsmetod på EU-nivån.

Sammantaget medför enligt regeringen detta så omfattande ändringar i förhållande till nuvarande energimärkningslag att en ny lag om energimärkning av energirelaterade produkter är motiverad.

Lagen om märkning av hushållsapparater föreslås följaktligen upphöra att gälla den 20 juli 2011. Den upphävda lagen föreslås dock alltså tillämpas beträffande produkter som omfattas av föreskrifter, vilka har meddelats med stöd av den upphävda lagen. I det reviderade energimärkningsdirektivets artikel 17 framgår att direktiv 92/75/EEG ska upphöra att gälla med verkan från och med den 21 juli 2011, utan att det påverkar medlemsstaternas skyldigheter när det gäller de tidsfrister för införlivande med nationell lagstiftning och tillämpning av direktivet som anges närmare i direktiv 2010/30/EU, del B i bilaga I. Hänvisningar till direktiv 92/75/EEG ska anses som hänvisningar till direktiv 2010/30/EU. Det finns därmed ett behov av att gällande energimärkningslag fortsatt ska tillämpas för de produktdirektiv som antagits inom ramen för direktiv 92/75/EEG.

Inom ramen för den befintliga energimärkningslagen har elva produkt-direktiv antagits för åtta olika produktgrupper. Dessa produkt-direktiv kommer fortsatt att gälla tills dess att de kommer att bli föremål för en översyn av kommissionen. Produkt-direktiven har i Sverige genomförts genom myndighetsföreskrifter hos Statens energimyndighet. Kommissionen kommer vid en översyn av produktmärkningsreglerna för befintliga märkningar föreslå revideringar i form av EU-förordningar som då blir direkt gällande rätt i medlemsstaterna. Därmed kommer det framöver inte som hittills finnas behov av att utfärda myndighetsföreskrifter för att genomföra de nya produktmärkningar som kommer att beslutas av kommissionen genom delegerade akter.

7.2 Lagens tillämpningsområde

Regeringens förslag: Lagen ska tillämpas på energirelaterade produkter som omfattas av föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU.

Lagen ska även reglera tillsynen av att föreskrifterna i Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedels-effektivitet och andra väsentliga parametrar följs.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker eller lämnar förslaget utan invändning. *Trafikverket* och *Transportstyrelsen* ställer i sina remissvar frågan om det i lagtexten bör tydliggöras att transportmedel undantas från lagens tillämpningsområde.

Skälen för regeringens förslag: Energimärkningsdirektivet antogs den 19 maj 2010.

Direktivet är ett ramdirektiv vilket innebär att det i direktivet anges vissa grundläggande krav på energimärkning av produkter och vissa åtgärder som skall vidtas innan en produkt släpps ut på marknaden eller tas i bruk. Några specifika produkter nämns inte i direktivet, utan de

specifika märkningskraven kommer att anges i de delegerade akter som kommer att beslutas av Europeiska kommissionen i form av förordningar som blir direkt tillämpliga i medlemsstaterna.

Direktivets syfte är att göra det möjligt för slutanvändare av energirelaterade produkter att välja de mest effektiva produkterna, främst vad avser energieffektivitet men även beträffande användning av andra väsentliga resurser. Syftet ska uppnås genom att energirelaterade produkter förses med information om de uppgifter som påverkar produktens användning av energi och andra väsentliga resurser. Informationen ska lämnas på två sätt, på en etikett som fästs på själva produkten och i ett informationsblad som bifogas produkten.

Av vissa bestämmelser i direktivet framgår att om en enskild produkt eller grupp av produkter uppfyller vissa förutsättningar ska kommissionen anta en delegerad akt på särskilt angivet sätt. Innan en delegerad akt tas fram ska en förstudie genomföras för att bedöma aktens konsekvenser för miljö, slutanvändare och tillverkare. I den delegerade akten ska det anges vilken eller vilka produkter som omfattas av den delegerade akten. Därefter ska en rad krav på energimärkning av produkten ställas upp. Dessa krav kommer att vara mer omfattande och mer preciserade än de allmänt hållna kraven i direktivet. Bestämmelserna i den delegerade akten kommer bland annat att innehålla de tekniska parametrar som ska vara uppfyllda för klassificeringen av en produkt i en viss energieffektivitetsklass inom en skala från A till G. För befintliga produktmärkningar kan också ytterligare klasser läggas till om den tekniska utvecklingen kräver det, A+, A++ och A+++.

Begreppet delegerad akt introducerades genom det s.k. Lissabonfördraget, vilket undertecknades den 13 december 2007 av företrädare för de 27 medlemsstaterna. Genom fördraget genomförs omfattande förändringar i bl.a. fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (Romfördraget), som bl.a. innebär att fördragets namn ändras till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Föreskrifter om unionens rättsakter finns i EUF-fördragets sjätte del, kapitel 2, avsnitt 1. Enligt artikel 288 ska institutionerna, när de utövar unionens befogenheter, anta förordningar, direktiv, beslut, rekommendationer och yttranden, vilka med en gemensam benämning kallas rättsakter. Tre av dessa rättsakter, nämligen förordningar, direktiv och beslut, är bindande för dem till vilken rättsakten riktar sig. Dessa rättsakter antas, enligt artikel 289, inom ramen för ett lagstiftningsförfarande och benämns lagstiftningsakter. Dessa akter antas som huvudregel av Europaparlamentet och rådet på förslag av kommissionen. Enligt artikel 290 kan det genom en lagstiftningsakt till kommissionen delegeras befogenhet att anta akter med allmän räckvidd som inte är lagstiftningsakter och som kompletterar eller ändrar vissa icke väsentliga delar av lagstiftningsakten.

Den föreslagna lagen är i huvudsak uppbyggd på samma sätt som direktivet, dvs. den är en ramlag. Lagen anger alltså de allmänna kraven på energimärkning av energirelaterade produkter och de åtgärder som ska vidtas innan en sådan produkt släpps ut på marknaden eller tas i bruk, men ingen specifik produkt nämns uttryckligen i lagen. Utformningen av den föreslagna lagen har också stora likheter med utformningen av lagen (2008:112) om ekodesign.

Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska kommissionen samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna. Europaparlamentet eller rådet får invända mot en delegerad akt inom en period på två månader från delgivningsdagen. På Europaparlamentets eller rådets initiativ får denna period förlängas med två månader. Om varken Europaparlamentet eller rådet vid utgången av denna period har invänt mot den delegerade akten ska den offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning och träda i kraft den dag som anges i den.

Den delegerade akten får offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning och träda i kraft före utgången av denna period om både Europaparlamentet och rådet har underrättat kommissionen om att de har beslutat att inte göra invändningar. Om Europaparlamentet eller rådet invänder mot en delegerad akt ska den inte träda i kraft. Den institution som invänder mot den delegerade akten ska ange skälen för detta.

När kommissionen antar en delegerad akt beträffande en specifik produkt innebär det att produkten förs in under energimärkningssystemet och lagens bestämmelser blir tillämpliga på produkten. De delegerade akterna kommer att få formen av EU-förordningar, vars bestämmelser är direkt tillämpliga i medlemsstaterna och alltså inte vare sig får eller ska genomföras i svensk lagstiftning. Undantag från detta gäller bara om det i en förordning uttryckligen anges att medlemsstaterna ska anta föreskrifter inom ett visst område.

Trafikverket och *Transportstyrelsen* är frågande till varför undantaget för transportmedel inte nämns i lagtexten.

I artikel 1.3 i direktivet anges tre typer av produkter som undantas från direktivets tillämpningsområde, nämligen begagnade produkter, transportmedel och vissa märkplåtar. Detta innebär således att transportmedel aldrig kommer att bli föremål för en delegerad akt och därmed inte heller kommer att omfattas av lagen. Detsamma gäller för övrigt för nämnda märkplåtar.

Att nämna transportmedel i lagen, som de båda myndigheterna föreslagit, skulle enligt regeringens uppfattning, ge intrycket att transportmedel kan komma att omfattas av delegerade akter men att de trots detta inte ska omfattas av lagens bestämmelser. För att undvika sådana missförstånd nämns inte transportmedel i lagen. Skälet till att undantaget för begagnade produkter införs i lagen är för att klargöra att lagen enbart tillämpas på de produkter som är nya när de släpps ut på marknaden.

7.3 Krav på märkning av energirelaterade produkter

Regeringens förslag: En leverantör som på unionsmarknaden släpper ut en energirelaterad produkt som omfattas av en delegerad akt enligt energimärkningsdirektivet ska kostnadsfritt tillhandahålla en etikett och ett informationsblad till alla exemplar av produkten.

När en energirelaterad produkt ställs ut för försäljning, uthyrning eller hyrköp till slutanvändare ska återförsäljaren eller den som i övrigt ställer ut produkten anbringa etiketten på produkten. Detta ska ske på en plats där etiketten lätt kan läsas och i övrigt på det sätt som anges i den delegerade akten. Dessutom ska informationsbladet finnas tillgängligt i anslutning till produkten.

En energirelaterad produkt får inte förses med etiketter, märken, symboler eller påskrifter som beskriver produktens användning av energi eller andra väsentliga resurser men som inte uppfyller de krav som gäller för produkten. Detta gäller dock bara om åtgärden kan leda till missförstånd eller förväxling hos slutanvändarna om produktens egenskaper.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran. *Statens energimyndighet* vill dock se ett tydliggörande i 7 § (nuvarande 5 §) om att märkningen måste anbringas *tydligt* i de fall då den eventuella slutanvändaren inte kan iaktta den i verkligheten, t.ex. vid Internetförsäljning. *Statens energimyndighet* föreslår därtill ett tillägg i 11 § (nuvarande 9 §) för att klargöra att det i de delegerade akterna kan ingå särskilda föreskrifter för hur den tekniska dokumentationen ska upprättas.

SEK Svensk Elstandard och *Teknikföretagen* ifrågasätter behovet av ett krav på att etiketten och informationsbladet finns tillgängligt på svenska språket. Språkravet upplevs bli en administrativ börda och som konkurrenshämmande. Särskilt omotiverat anses att språkravet även gäller för transaktioner mellan olika näringsidkare.

Skälen för regeringens förslag: Artikel 4 i direktivet innehåller liksom det tidigare direktivet krav på att produkter ska förses med etiketter och att informationsblad ska tillhandahållas. De huvudsakliga förändringarna jämfört med det tidigare direktivet är att kraven nu vidgas till att omfatta energirelaterade produkter i stället för endast hushållsapparater och att informationen vidgas till att rikta sig till slutanvändare i stället för bara konsumenter. Bestämmelserna föreslås tas in i den nya energimärkningslagen i stället för att som tidigare huvudsakligen tagits upp i förordningsbestämmelser. Vissa begreppsmässiga ändringar görs även för att anpassa lagstiftningen utifrån den terminologi som EUF-fördraget medför. Det nya energimärkningsdirektivet ger också möjlighet att ställa informationskrav i delegerade akter för inbyggda eller installerade produkter. Sådana produkter kan t.ex. vara varmvattenberedare där kommissionen bedriver ett förberedelsearbete för att ta fram en delegerad akt om krav på energimärkning.

Regeringen bedömer att förslagen från *Statens energimyndighet* innebär ett förtydligande och föreslår därför en komplettering i lagtexten.

I artikel 4 åläggs alltså medlemsstaterna en skyldighet att se till att slutanvändare får information om produktens energiförbrukning m.m. Informationen ska lämnas dels genom en etikett på produkten, dels i ett informationsblad som ska följa produkten. Innehållet i etiketten och informationsbladet kommer att regleras av Kommissionen i en s.k. delegerad rättsakt, närmare bestämt i en förordning. En bestämmelse som påbjuder att en skrift ska ha ett visst innehåll torde i princip komma i konflikt med förbudet mot hindrande åtgärder i 1 kap. 2 § tryckfrihetsförordningen. Ett visst utrymme finns dock att i vanlig lag föreskiva att en skrift ska förses med visst innehåll. Tryckfrihetsförordningens tillämpningsområde bestäms nämligen ytterst av dess syfte att värna den fria åsiktsbildningen, och det finns regleringar som träffar tryckt skrift som därför kan sägas ligga utanför ramen för tryckfrihetsförordningens skydd. Det gäller inte minst ingripanden i fråga om framställningar på det kommersiella området. Vidare ger 1 kap. 9 § 3 tryckfrihetsförordningen möjlighet att i lag meddela föreskrifter om förbud mot kommersiella annonser som har meddelats till skydd för hälsa eller miljö enligt förpliktelser som följer av anslutningen till Europeiska gemenskaperna. För att ett påbud om text med visst innehåll ska kunna tolereras från tryckfrihetsrättslig synpunkt krävs att det inte rör sig om texter av uttryckligen åsiktspåverkande eller opinionsbildande karaktär. De texter som kommer att antas genom delegerade rättsakter kommer uteslutande att vara beskrivningar av produktens tekniska egenskaper, framför allt vad gäller dess energieffektivitet och dess miljöpåverkan. Texterna kommer alltså att ha det sakliga innehåll som krävs för att gränsen till tryckfrihetsförordningens skyddsområde inte ska överskridas. Mot den angivna bakgrunden anser regeringen att det inte finns hinder mot att genomföra direktivets bestämmelser om informationskrav i artikel 4 a och 4 b.

SEK Svensk Elstandard och Teknikföretagen ifrågasätter behovet av ett krav på att etiketten och informationsbladet finns tillgängligt på svenska språket.

I denna fråga gör regeringen följande bedömning.

I artikel 5 a i direktivet anges att leverantörer ska tillhandahålla etiketter och informationsblad. Någon reglering av språkversion finns inte i den artikeln.

I artikel 6 b i direktivet anges att en återförsäljare som ställer ut en produkt ska fästa en etikett *i relevant språkversion* på produkten. Detta är den enda bestämmelsen i direktivet som berör frågan om på vilket språk etiketter och informationsblad ska vara avfattade. Frågan har, enligt uppgift, inte berörts under de förhandlingar som föregick direktivets antagande.

Som framgår av beskrivningen ovan av direktivets bestämmelser kan man få intrycket att återförsäljaren har ansvaret för relevant språkversion. Detta är dock inte rimligt utan ansvaret för relevant språkversion måste läggas på den som är ansvarig för att ta fram etikett och informationsblad, dvs. leverantören.

Frågan bör enligt regeringen lösas på följande sätt. Syftet med etiketter och informationsblad är att slutanvändare ska kunna ta del av den

information som anges på dessa. De bör därför vara avfattade på det språk, som talas i den medlemsstat eller del av medlemsstaten där produkten saluförs.

Den reglering som nu införs får inte medföra orimliga krav på företagen vad gäller kostnader och administrativt krångel. Så blir dock inte fallet med denna lösning av följande skäl.

Den information som ska anges på etiketter och informationsblad kommer att anges i den delegerade akten för produkten ifråga. De delegerade akterna översätts till alla officiella språk inom EU och finns därmed tillgängliga på Internet i alla relevanta språkversioner. Det kommer alltså att bli mycket lätt för leverantörerna att utforma etiketter och informationsblad i relevant språkversion.

7.4 Information om energianvändning i reklammaterial för energirelaterade produkter

Regeringens förslag: Den som gör reklam för en särskild modell av en energirelaterad produkt och i reklamen lämnar energirelaterad information eller information om priset ska i reklamen också lämna en hänvisning till produktens energieffektivitetsklass.

Den som tillhandahåller tekniskt reklammaterial avseende en energirelaterad produkt och som beskriver de specifika tekniska parametrarna för produkten ska i reklamaterialet lämna den information om produktens energianvändning som en slutanvändare kan antas behöva eller lämna information om produktens energieffektivitetsklass.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Kemikalieinspektionen* anser att begreppet *tekniskt reklammaterial* är otydligt och föreslår att ordet ”tekniskt” stryks.

Skälen för regeringens förslag: I artikel 4 c i direktivet anges ett krav som innebär att all reklam för en särskild typ av energirelaterade produkter som omfattas av en delegerad akt enligt direktivet, när energirelaterad information eller prisinformation lämnas, ska innehålla en hänvisning till produktens energieffektivitetsklass. I artikel 4 d anges att allt tekniskt reklammaterial om energirelaterade produkter som beskriver de specifika tekniska parametrarna för en produkt i pappersform eller på Internet, ska ge slutanvändare den information som behövs om energianvändningen eller innehålla en hänvisning till produktens energieffektivitetsklass. Som exempel på tekniskt reklammaterial nämns tekniska manualer och broschyrer från tillverkare.

Detta innebär att exempelvis annonsering i dagspress, på Internet, via television, affischer eller i annat reklammaterial för en specifik energirelaterad produkt som omfattas av en delegerad akt ska innehålla en hänvisning till produktens energieffektivitetsklass. I avsnitt 9 Författningsskottet redogörs närmare för när informationskravet i reklam är tillämpligt.

I avsnitt 7.3 finns redovisat hur krav på innehållet i information och reklam förhåller sig till tryckfrihetsförordningen. I detta sammanhang kan även tilläggas att även yttrandefrihetsgrundlagen, som bygger på samma principer som tryckfrihetsförordningen, ger möjlighet att i lag reglera bl.a. kommersiell reklam i de grundlagsskyddade medierna (1 kap. 12 § yttrandefrihetsgrundlagen). De åtaganden som följer av artikel 4 c och 4 d i direktivet kan i enlighet med vad som har angetts i avsnitt 7.3 genomföras i svensk rätt utan hinder av tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen.

Kemikalieinspektionen anser att begreppet tekniskt reklammaterial är ottydligt och föreslår att ordet ”tekniskt” stryks.

Av beskrivningen ovan av artiklarna 4 c och 4 d i direktivet framgår enligt regeringen att ordet ”tekniskt” lämpligen ska finnas i lagtexten.

7.5 Krav på energieffektivitetsklass och prestandanivå vid offentlig upphandling

Regeringens förslag: För energirelaterade produkter som omfattas av en delegerad akt bör upphandlande myndigheter sträva efter att enbart upphandla produkter som uppfyller kriterierna för de högsta prestandanivåerna och som tillhör den högsta energieffektivitetsklassen.

Detta ska dock bara gälla vid upphandling av sådana kontrakt som avses i lagen (2007:1091) om offentlig upphandling och bara vid upphandling av kontrakt vars värde uppgår till eller överstiger de tröskelvärden som nämns i 3 kap. 1 § den lagen.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Kommerskollegium* framhåller vikten av att regelverket för offentlig upphandling karaktäriseras av principerna om icke-diskriminering, öppenhet och proportionalitet. Det finns möjligheter inom WTO som EU att ta icke-ekonomisk hänsyn vid offentlig upphandling under förutsättningen att detta inte leder till en diskriminering av upphandlare från andra länder. Vid utvecklande av framtida krav på energieffektiviseringsklass och prestandanivå är det därmed av vikt att dessa inte riskerar att ge upphov till diskriminering av utländska anbudsgivare. *Kommerskollegium* ser dock inget i förslaget som uppenbart ger upphov till detta. Kollegiet anser att det är viktigt att använda klassificering och standarder som är internationellt erkända, eller som åtminstone kan uppfyllas av utländska leverantörer.

Trafikverket meddelar att skrivningarna i 14 § (nuvarande 12 §) och hänvisningen till kravet på att den upphandlande myndigheten måste följa bestämmelserna för kontrakt som regleras i lagen (2007:1091) om offentlig upphandling kan innebära problem för verket i samband med upphandling. Motsvarande kontrakt för järnväg upphandlas genom lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, vilket betyder att Trafikverket inte får möjlighet att tillämpa bestämmelserna i energimärkningslagen för produkter som ska installeras på statens järnvägsanläggningar.

Skälen för regeringens förslag: Artikel 9 i direktivet innehåller en bestämmelse om att beträffande produkter som omfattas av en delegerad akt ska upphandlande myndigheter sträva efter att enbart upphandla produkter som uppfyller kriterierna för de högsta prestandanivåerna och som tillhör den högsta energieffektivitetsklassen. Detta gäller för myndigheter som ingår offentliga byggtreprenadkontrakt, varukontrakt eller tjänstekontrakt som avses i direktiv 2004/18/EG om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster och som inte är undantagna med stöd av artiklarna 12–18 i det direktivet. Bestämmelserna ska tillämpas på kontrakt vars värde uppgår till eller överstiger de tröskelvärden som fastställs i artikel 7 i direktiv 2004/18/EG.

Energimyndigheten bör få i uppdrag att följa upp tillämpningen av denna bestämmelse.

Energimyndigheten bör svara för att informera de upphandlande myndigheter som berörs av kravet på att sträva efter att upphandla energieffektiva produkter när det införs nya delegerade akter. Sedan tidigare bedriver Energimyndigheten ett arbete med att främja energieffektivitetskrav vid offentlig upphandling. Energimyndigheten är också ansvarig för att informera och vägleda de myndigheter som omfattas av förordningen (2009:893) om energieffektiva åtgärder för myndigheter. Energimyndigheten är även ansvarig myndighet för att fördela medel enligt förordningen (2009:1533) om statligt stöd till energieffektivisering i kommuner och landsting. Energimyndigheten bör inom ramen för detta stöd verka för att stimulera kommuner och landsting att ställa krav på energieffektivitetsklass och prestandanivå vid offentlig upphandling. Bland de alternativa åtgärder som myndigheter enligt denna förordning ska genomföra finns att köpa in utrustning med effektiv energianvändning. Det nya krav som följer av energimärkningsdirektivet vad gäller offentlig upphandling ligger enligt regeringen således i linje med vad som gäller enligt denna förordning.

Trafikverket har påtalat att den nu aktuella bestämmelsen kan ställa till problem för verket eftersom dess upphandlingar sker enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster. Som nämns ovan krävs enligt artikel 9 i direktivet att bestämmelsen ska tillämpas på upphandlingar som sker enligt direktiv 2004/18/EG. Det direktivet har genomförts i svensk lagstiftning genom lagen (2007:1091) om offentlig upphandling. Lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster baserar sig inte på direktiv 2004/18/EG och upphandlingar enligt den lagen omfattas därför inte av direktivets krav.

Lagen om offentlig upphandling omfattar bara statliga och kommunala myndigheter samt vissa andra organ med stark anknytning till staten, kommun eller landsting.

Den av *Trafikverket* nämnda lagen har en vidare omfattning. Den omfattar, utöver upphandlande myndigheter, även enskilda organ inom olika sektorer. Som exempel kan nämnas företag som bedriver försäljning och distribution av gas, värme, el eller dricksvatten och företag som tillhandahåller eller driver publika nät i form av transporter med järnväg, automatiserade system, spårväg, tunnelbana, buss, trådbuss eller linbana.

Någon utvidgning av upphandlingskraven utöver direktivets krav på det sätt som Trafikverket föreslagit tas inte upp i detta sammanhang.

7.6 Tillsyn

Regeringens förslag: Den myndighet som regeringen bestämmer (tillsynsmyndigheten) ska se till att energimärkningslagen, de föreskrifter som har meddelats i anslutning till energimärkningslagen samt föreskrifterna i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU följs.

Tillsynsmyndigheten ska även se till att föreskrifterna i Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedels-effektivitet och andra väsentliga parametrar följs.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Förvaltningsrätten i Linköping* anser att Transportstyrelsen är mer lämpad som tillsynsmyndighet för däckmärknings-ningen än Statens energimyndighet. Detta på grund av att väggrepp och buller typiskt sett är frågor som berör Transportstyrelsens verksamhets-område snarare än Energimyndighetens.

Boverket framhåller behovet av samarbete mellan sektorsmyndig-heterna vid tillsyn av byggprodukter som ska energimärkas. Boverket är marknadskontrollmyndighet för byggprodukter vilket avser överens-stämmelse av deklarerade egenskaper för bl a energihushållning och värmeisolering.

Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI) framhåller behovet av en ambitiös tillsyn för däckmärknings-ningen.

Transportstyrelsen instämmer i promemorians förslag att Statens energimyndighet ska vara tillsynsmyndighet för däckmärkningsförord-ningen, och att Transportstyrelsen får en understödande roll i kommitté-arbetet som sker i den föreskrivande kommitté som Europeiska kommissionen inrättat för att ta fram kompletterande åtgärder för anpassningarna av däckmärknings-ningen till den tekniska utvecklingen.

Tillväxtverket noterar att Statens energimyndighet får dubbla roller i energimärkningsarbetet, dels föreskrivande- och tillsynsroll, dels främjande roll i den meningen att man ska ge företagen vägledning och kunskapsstöd. Dessa roller måste hållas strikt åtskilda för att säkerställa ett fungerande samspel med företagen. Tillväxtverket framhåller vikten av att bistå de små och medelstora företagen med vägledning och kunskapsstöd, inte minst till märkningskraven.

Statens energimyndighet gör bedömningen att de utökade arbetsupp-gifterna och ansvarsområden som föreslås i departementspromemorian kommer att kräva extra resurser. De nya arbetsuppgifterna blir ansvaret att utöva tillsyn gällande däckmärkningsförordningen samt delegerade akter för de tillkommande energirelaterade produkter som i dag förutses. Ytterligare en tillkommande uppgift inom tillsynsområdet gäller information om energimärkning i reklam. Utökade arbetsuppgifter förväntas även tillkomma som en följd av deltagande vid förberedelse-

arbete och standardiseringsarbete när nya delegerade akter och förordningar tas fram inom den nya utvidgade tillämpningsområdet.

Konsumentverket instämmer med förslaget och anser att Statens energimyndighet är mest lämpad som tillsynsmyndighet. Detta mot bakgrund av att Konsumentverket endast har tillsynsansvar för marknadsföring riktad mot konsumenter och att tillämpningsområdet i den föreslagna lagen omfattar även andra slutanvändare.

SEK Svensk Elstandard vänder sig emot principen att Statens energimyndighets TestLab har monopol på marknadskontrollprovningen. Det borde istället läggas på en ackrediterad parts lab genom offentlig upphandling.

Naturskyddsföreningen anser att mer resurser bör tilldelas för att uppnå en tillfredsställande marknadskontroll.

Skälen för regeringens förslag: Energimärkningsdirektivet uppställer krav på att medlemsstaterna ska utse myndigheter med ansvar för marknadskontroll och att dessa har och använder sig av nödvändiga befogenheter för att kunna vidta lämpliga åtgärder i enlighet med de skyldigheter som följer av direktivet.

Sedan 2006 är Statens energimyndighet utsedd att vara tillsynsmyndighet enligt den nuvarande energimärkningslagen för de åtta produktgrupper som omfattas av krav på obligatorisk energimärkning.

De produktgrupper där Europeiska kommissionen för närvarande förbereder nya delegerade akter är sådana där Energimyndigheten även fortsättningsvis är lämpad att vara tillsynsmyndighet. I september 2010 beslutade kommissionen den första nya delegerade akten utifrån det reviderade energimärkningsdirektivet avseende energimärkning av TV-mottagare¹, vilket är en produktgrupp där Energimyndigheten bedöms vara lämpad som tillsynsmyndighet. Vidare antog kommissionen i september 2010 delegerade akter med uppdaterad energimärkning avseende diskmaskiner, tvättmaskiner respektive kylar och frysar för hushållsbruk.

I och med att en särskild förordning om däckmärkning beslutats behöver vissa bestämmelser om befogenheter för tillsynsmyndigheten införas för att en effektiv tillsyn ska kunna bedrivas. Då däckmärkningsförordningen har stora likheter med hur utformningen av kommande delegerade akter enligt det nya energimärkningsdirektivet väntas utformas är det ändamålsenligt med motsvarande befogenheter som föreslås i den nya energimärkningslagen. Energimyndigheten har sedan tidigare erfarenhet av tillsyn och provning av olika slag av produkter enligt den befintliga energimärkningslagen. Det finns också skäl att hålla samman tillsynsarbetet för olika slag av energimärkningar till en myndighet för att uppnå samordnings- och effektivitetsvinster. Energimyndigheten bör därför vara ansvarig tillsynsmyndighet för att följa upp tillämpningen av däckmärkningsförordningen. Energimyndigheten bör dock vid behov samråda med Transportstyrelsen som är tillsynsmyndighet bl.a. när det gäller vägfordon. Transportstyrelsen får en under-

¹ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1062/2010 av den 28 september 2010 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU vad gäller energimärkning av tv-mottagare.

stödande roll i kommittéarbetet som sker i den föreskrivande kommitté som kommissionen inrättat för att ta fram kompletterande åtgärder för anpassningarna av däckmärkning till den tekniska utvecklingen.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i förordningen (2005:893) om marknadskontroll av varor, vars övergripande syfte är att ge riktlinjer och förutsättningar för en samordning av marknadskontrollen i Sverige.

Förvaltningsrätten i Linköping anser att Transportstyrelsen är mer lämpad än Statens energimyndighet för tillsynsansvaret för däckmärkningsförordningen. Dock kan regeringen instämma i den uppfattning som framförts av ett antal remissinstanser, däribland *Transportstyrelsen*, vilka tillstyrker promemorians förslag om att Energimyndigheten bör få i ansvar att även tillämpa tillsynen för däckmärkning.

Regeringen instämmer i *Boverkets* synpunkter om behovet av fortsatt och fördjupat samråd mellan de berörda myndigheterna, speciellt avseende byggprodukter.

Tillväxtverket anför vikten av att Energimyndigheten håller isär uppgiften som tillsynsmyndighet från rollen att vägleda berörda företag. Regeringen instämmer och betonar samtidigt vikten av det vägledningsarbete som Energimyndigheten bedriver för att underlätta för företag att tillämpa bestämmelserna.

Regeringen instämmer med *VTI, Energimyndigheten, Naturskyddsföreningen* avseende hur viktigt en fungerande marknadskontroll är för att uppfylla lagens syfte.

SEK Svensk Elstandard invänder mot att Statens energimyndighets TestLab har monopol på marknadskontrollprovning och anser att detta istället bör läggas ut på en ackrediterad parts laboratorium genom offentlig upphandling. Regeringen noterar SEK Svensk Elstandardns ståndpunkt men anser att det finns goda skäl till att Energimyndighetens TestLab utses till ansvarig tillsynsmyndighet utför en del av tillsynsprovningen. Detta för att förbättra den tekniska kunskapen hos myndigheten för särskilt viktiga produkter. Denna kunskap bedöms vara viktig i myndighetens arbete för information till slutanvändaren och för vägledning och kunskapsstöd till berörda företag. Det bör klargöras att Energimyndighetens Testlab själva endast utför en del av tillsynsprovningen och att resterande provningar görs av en tredje part genom offentliga upphandling.

Regeringens förslag: En tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, föreskrifterna i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU samt föreskrifterna i förordning EG nr 1222/2009 ska följas. Ett föreläggande eller förbud får förenas med vite.

Ett föreläggande får avse att en leverantör ska tillhandahålla de upplysningar, handlingar, varuprover och liknande som behövs för tillsynen. Ett sådant föreläggande gäller omedelbart.

För att fullgöra sina uppgifter enligt energimärkningslagen har tillsynsmyndigheten rätt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till den verksamhet som tillsynen avser, dock inte bostäder. Polismyndigheten ska under vissa förutsättningar lämna det biträde som behövs för tillsynen.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Rikspolisstyrelsen* anser att biträde endast ska kunna begäras i de fall det kan befaras att polisens befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas. Rikspolisstyrelsen föreslår följande lydelse i 19 § (nuvarande 17 §) i stället: ”Polismyndigheten ska lämna det biträde som behövs för tillsynen. Biträde får endast begäras om det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas eller om det annars finns synnerliga skäl.”

Tullverket har uppmärksammat ett problem avseende utlämnande av uppgifter till tillsynsmyndigheter inom området för marknadskontroll. För att Tullverket ska få lämna ut uppgifter om import och export till en tillsynsmyndighet, i enlighet med 11 kap. 6 § tullagen (2000:1281), förutsätts att vederbörande myndighet omnämns i detta lagrum. Statens energimyndighet är inte omnämnd vilket kan innebära vissa tillämpningsproblem i det fall att Energimyndigheten i sin tillsynsverksamhet begär att utfå uppgifter angående import och export från Tullverket.

Skälen för regeringens förslag: I artikel 3.2 i direktivet anges att om en medlemsstat konstaterar att en produkt inte överensstämmer med alla relevanta krav som fastställs i detta direktiv och dess delegerade akter ska leverantören vara skyldig att säkerställa att produkten är i överensstämmelse med dessa krav genom att medlemsstaterna fastställer effektiva och proportionerliga villkor för detta. Om det finns tillräckliga bevis för att en produkt brister i överensstämmelse, ska den berörda medlemsstaten vidta erforderliga förebyggande åtgärder samt åtgärder som syftar till att säkerställa överensstämmelse inom en bestämd tidsram, med beaktande av den skada som vållats.

Bestämmelserna i artikel 3.2 innebär att det behövs svenska regler som ger den tillsynsmyndighet som utses befogenheter att utöva en effektiv tillsyn av att lagen och föreskrifterna i de delegerade akter som antas utifrån energimärkningsdirektivet följs. I den nuvarande energimärkningslagen finns bestämmelser om att tillsynsmyndigheten får meddela

de förelägganden och förbud som behövs för tillsynen. Motsvarande bestämmelser föreslås i den nya energimärkningslagen med tillägget att tillsynen även omfattar föreskrifterna i de delegerade akter som kommissionen beslutar. För att precisera tillsynsmyndighetens befogenheter införs också en bestämmelse om att tillsynsmyndigheten har rätt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till den verksamhet som tillsynen avser, dock inte bostäder.

Bestämmelserna motsvarar de befogenheter tillsynsmyndigheten har enligt lagen (2008:112) om ekodesign och möjliggör att tillsynen, när det är lämpligt, kan bedrivas samordnat när produkter omfattas av både ekodesign- och energimärkningskrav. Tillsynen kan även framöver främst väntas bedrivas i butiker och på Internet av att produkterna är korrekt märkta och över att de uppgifter tillverkarna deklarerat på energimärkningsetiketten är korrekta.

Bestämmelserna om polisens biträde vid tillsyn utformas utifrån *Rikspolisstyrelsens* synpunkter. Som förebild för regleringen kan 27 § livsmedelslagen (2006:804) lämpligen användas. Skälen för införandet av denna bestämmelse har behandlats i regeringens proposition Arbetstid vid vägtransporter (2004/05:132), s. 82f. och regeringens proposition Anpassningar till nya EG-bestämmelser om livsmedel, foder, djurhälsa, djurskydd och växtskydd m.m. (2005/06:128), s. 371f.

Tullverket meddelar att de saknar befogenheter för att lämna ut information om export och import till Energimyndigheten. Regeringen avser att analysera frågan vidare för att klarlägga behov av eventuella åtgärder.

7.8 Avgifter för provning

Regeringens förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för en leverantör av en energirelaterad produkt att ersätta tillsynsmyndighetens kostnader för provtagning och undersökning av prov.

Sådana föreskrifter får dock bara avse fall då produkten visat sig inte uppfylla de krav som gäller enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, enligt föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU eller enligt föreskrifter i förordning EG nr 1222/2009.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Kammarrätten i Jönköping* och *Förvaltningsrätten i Linköping* anser att föreskriftsrätten i fråga om avgiftsuttag i samband med provtagning och undersökning av prov även bör gälla vid tillsyn enligt däckmärkningsförordningen.

Boverket instämmer i förslaget att Statens energimyndighet ska få ta ut en avgift för tillsynsprovning men anser att det behövs mer likartade förutsättningar för olika marknadskontrollmyndigheter. Boverket saknar en möjlighet att ta ut en avgift vid tillsynsprovning för sitt verksamhetsområde.

Skälen för regeringens förslag: För att finansiera delar av tillsynsmyndighetens tillsynskostnader bör en avgift få tas ut för provning av att energirelaterade produkter som omfattas av en delegerad akt uppfyller de uppställda kraven. Den nuvarande energimärkningslagen innehåller också motsvarande bestämmelser om skyldighet för näringsidkare att betala kostnader för provtagning och undersökning av prov för att kontrollera överensstämmelse med de krav som ställs på produkten. Förslaget har dock en ny utformning och begreppet näringsidkare har ersatts med leverantör.

Bemyndigandet föreslås liksom i nuvarande regelverk endast gälla de fall då produkten visat sig inte uppfylla de krav som gäller enligt relevanta bestämmelser.

Kammarrätten i Jönköping och *Förvaltningsrätten i Linköping* anser att bestämmelsen om avgiftsuttag för tillsynsprovning även bör gälla vid tillsyn enligt däckmärkningsförordningen. Regeringen delar denna uppfattning.

7.9 Överklagande

Regeringens förslag: Tillsynsmyndighetens beslut enligt lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har lämnat förslaget utan invändning.

Skälen för regeringens förslag: Tillsynsmyndighetens beslut i enskilda fall enligt den befintliga energimärkningslagen eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. De beslut som tillsynsmyndigheten kommer att meddela med stöd av den nu föreslagna lagen gäller enskilda ställning i förhållande till det allmänna. Det är därför naturligt att tillsynsmyndighetens beslut, liksom nu är fallet, ska kunna överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Regeringen föreslår därför en bestämmelse med det innehållet. I enlighet med den allmänt gällande huvudregeln bör även i dessa fall prövningstillstånd krävas vid överklagande till kammarrätten.

7.10 Sanktioner

Regeringens förslag: Vitesföreläggande med eventuellt utdömande av vitet ska utgöra sanktion vid brott mot lagens bestämmelser.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har lämnat förslaget utan invändning.

Skälen för regeringens förslag: Enligt artikel 15 i direktivet ska medlemsstaterna fastställa regler om de sanktioner som ska tillämpas vid överträdelse av de nationella bestämmelser som har antagits enligt

direktivet och dess delegerade akter, inklusive otillåten användning av etiketten. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

De sanktioner som tas in i lagen blir tillämpliga vid överträdelser som begås av svenska leverantörer, importörer eller återförsäljare.

De sanktioner som först kommer i åtanke är straff, dvs. böter eller fängelse, eller någon form av sanktionsavgift.

Den överträdelse som särskilt nämns i artikeln är, som nyss nämnts, otillåten användning av etiketten. Det får också anses vara den allvarligaste överträdelsen av direktivets bestämmelser. Vad det i praktiken handlar om är att en energirelaterad produkt är försedd med en etikett, som anger att produkten uppfyller kraven enligt den delegerade akten avseende produkten trots att så inte är fallet. Forsknings- utvecklings- och tillverkningskostnaderna för en sådan produkt torde vara lägre än för motsvarande produkter som verkligen uppfyller de krav som anges på etiketten. Den som begår en sådan överträdelse får därför en konkurrensfördel gentemot andra leverantörer. Dessutom vilseleder en sådan leverantör slutanvändarna avseende en för dem viktig omständighet.

En sådan överträdelse begås alltså av en leverantör, dvs. det företag som har tillverkat produkten. Om det rör sig om ett svenskt företag kan man utan problem ådöma företaget en sanktionsavgift eller en ansvarig person på företaget ett straff.

Situationen blir en annan om en energirelaterad produkt är tillverkad i ett land utanför EU.

I det fallet är det en importör som släpper ut produkten på unionsmarknaden. Det är då också importören som är skyldig att se till att produkten är åtföljd av en etikett med de uppgifter som krävs enligt den delegerade akten avseende produkten.

Om den importerade produkten inte uppfyller de krav som anges på etiketten kan inte tillverkaren, som alltså är etablerad i tredjeland, göras ansvarig, utan ansvaret åvilar importören, eftersom det är han som släpper ut produkten på unionsmarknaden.

En importör har dock i praktiken inga möjligheter att utan tids- och kostnadskrävande provning kontrollera att produkten verkligen uppfyller kraven enligt etiketten. Det är dessutom ytterst en fråga för tillsynsmyndigheten.

Av den anledningen torde det bli svårt att ådöma en importör ett straff, eftersom det kräver uppsåt eller oaktsamhet av importören, vilket i många fall inte torde föreligga. Det blir i vart fall svårt att styrka detta. Situationen blir densamma om man inför en sanktionsavgift enligt mönster från exempelvis konkurrenslagen.

Att införa en sanktionsavgift enligt mönster från exempelvis bestämmelserna om skattetillägg, där det inte krävs uppsåt eller oaktsamhet, framstår inte heller som en lämplig lösning i det aktuella fallet eftersom det handlar om ett fel som har begåtts av tillverkaren och där importören i praktiken inte har haft någon möjlighet att kontrollera den felaktiga uppgiften.

Det bör alltså inte komma i fråga att använda vare sig straff eller sanktionsavgift mot en importör i nu nämnd situation.

Dessa former av sanktioner bör inte heller komma i fråga vid överträdelse som begås av en svensk leverantör. Överträdelse bör nämligen hanteras på samma sätt oavsett om produkten är tillverkad i eller importerad till Sverige.

I stället bör vitesföreläggande, eller snarare utdömande av vitet, i detta fall kunna användas som en lämplig sanktion för den typ av överträdelse som är aktuella.

När en överträdelse konstateras, oavsett vilken typ av överträdelse det rör sig om, har tillsynsmyndigheten möjlighet att utfärda ett föreläggande, förenat med vite. Syftet med föreläggandet är naturligtvis att rättelse ska ske. Om så inte sker kan tillsynsmyndigheten ansöka hos domstol om att vitet ska dömas ut.

För en importör får detta följande konsekvenser.

Om tillsynsmyndigheten uppdragar att en importerad produkt inte uppfyller de krav som anges på etiketten blir importören förelagd vid vite att se till att produkten i fortsättningen uppfyller kraven. Importören kan då välja att omedelbart upphöra med importen och ändamålet med föreläggandet har därmed förfallit. Om importören däremot väljer att fortsätta med importen blir han tvungen att hos tillverkaren säkerställa att produkten uppfyller kraven. I den situationen kan det bli nödvändigt för importören att låta testa produkten här i landet.

Om importören inte vidtar dessa åtgärder utan fortsätter att importera produkten och denna fortfarande visar sig vara behäftad med fel kan tillsynsmyndigheten ansöka om utdömande av vitet.

Samma sanktion bör lämpligen användas även vid andra former av överträdelse av lagens bestämmelser.

De former av överträdelse som kan bli aktuella är brott mot bestämmelserna i 3–5 och 7–11 §§.

7.11 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Lagen träder i kraft den 20 juli 2011. De delar av lagen som gäller tillsynen av att föreskrifterna i Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar följs träder dock i kraft den 1 november 2012.

Lagen (1992:1232) om märkning av hushållsapparater ska upphöra att gälla den 20 juli 2011. Den upphävda lagen ska alltjämt tillämpas beträffande produkter som omfattas av föreskrifter, vilka har meddelats med stöd av den upphävda lagen. Detta gäller dock inte om en sådan produkt omfattas av föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har lämnat förslaget utan erinran.

Skälen för regeringens förslag: Enligt artikel 16 i direktiv 2010/30/EU ska medlemsstaterna senast den 20 juni 2011 sätta i kraft de

lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet. Dessa bestämmelser ska tillämpas från och med den 20 juli 2011. Den svenska lagen bör därför träda i kraft senast den 20 juli 2011.

Av artikel 17 i direktivet framgår att direktiv 92/75/EEG ska upphöra att gälla med verkan från och med den 21 juli 2011, utan att det påverkar medlemsstaternas skyldigheter när det gäller de tidsfrister för införlivande med nationell lagstiftning och tillämpning av direktivet som anges närmare i direktiv 2010/30/EU, del B i bilaga I. Hänvisningar till direktiv 92/75/EEG ska anses som hänvisningar till direktiv 2010/30/EU. Som också framgår ovan i avsnitt 7.1 finns därmed ett behov av att gällande energimärkningslag fortsatt ska tillämpas för de produktdirektiv som antagits inom ramen för direktiv 92/75/EEG. Det finns i dag åtta produktgrupper som omfattas av krav på märkning enligt det tidigare energimärkningsdirektivet och som genomförts i svensk rätt. De befintliga nationella föreskrifter som utfärdats bör därmed fortsatt tillämpas tills dess att de ersätts av en delegerad akt inom ramen för det reviderade energimärkningsdirektivet.

8 Konsekvenser

8.1 Konsekvenser för myndigheter

Energimärkningsdirektivet

Energimyndigheten är i dag tillsynsmyndighet enligt lagen (1992:1232) om märkning av hushållsapparater. De direkta konsekvenserna för Energimyndigheten av den nya föreslagna lagen är begränsade eftersom inga nya produktkrav följer av den. Däremot kommer Energimyndigheten få ökade arbetsuppgifter som en följd av att nya delegerade akter tas fram. Arbetet består bl.a. i att delta i det förberedelsearbete som sker vid kommissionen inför att delegerade akter tas fram och tillhörande standardiseringsarbete. Vidare tillkommer arbete med tillsyn och marknadskontroll av att nya produkter som omfattas av delegerade akter uppfyller de föreskrivna kraven för märkning. Tillsyn av energimärkningen omfattar både tillsyn vid försäljningsställen, det vill säga att produkterna är märkta, och tillsyn över att de uppgifter tillverkarna deklarerat på energimärkningsetiketten är korrekta. Kontrollen av att informationen på märkningsetiketten är korrekt för respektive enskild produkt sker med hjälp av tillsynsprovning. En nytillkommande tillsynsuppgift är att se efter att all reklam som avser en särskild typ av energirelaterade produkter innehåller en hänvisning till produktens energieffektivitetsklass.

Energimyndigheten föreslås få ansvar för tillsyn av de tillkommande energirelaterade produkter som i dag förutses komma omfattas av delegerade akter.

Energimyndigheten har sedan tidigare inom ramen för den befintliga energimärkningslagstiftningen byggt upp en god kompetens kring utvecklingen av och tillsynen av energimärkning. Det finns också betydande effektivitets- och samordningsfördelar med myndighetens

arbete kopplat till tillsynen enligt ekodesignlagen. Om det framöver visar sig att produktgruppen i fråga omfattas av en annan sektorsmyndighets primära tillsynsområde kan det dock i framtiden aktualiseras att även andra myndigheter kan få ansvar för att utöva tillsyn av att vissa delegerade akter följs. Energimyndigheten ska dock på motsvarande sätt som i dag sker i arbetet med ekodesignkrav vara samordnande myndighet när det gäller produktgrupper där andra myndigheter kan vara berörda, t.ex. Konsumentverket och Boverket. Rollen som samordnande myndighet innebär att Energimyndigheten ska säkerställa att all relevant sakkunskap hos de myndigheter som berörs av en specifik delegerad akt beaktas och tas till vara.

Energimyndigheten ska även svara för att informera de upphandlande myndigheter som berörs av kravet på att sträva efter att upphandla energieffektiva produkter när det införs nya delegerade akter. Denna uppgift bör kunna samordnas med det arbete som Energimyndigheten sedan tidigare bedriver med att främja energieffektivitetskrav vid offentlig upphandling. För upphandlande myndigheter innebär den nya bestämmelsen inget absolut krav att upphandla de energieffektivaste produkterna. Kravet syftar till att upphandlande myndigheterna ska uppmärksammas på möjligheterna att välja de mest energieffektiva produkterna vid inköp och därmed bidra till att minska myndighetens driftkostnader för köpt energi.

Vart fjärde år ska medlemsstaterna lämna en rapport till kommissionen med en närmare redogörelse för de åtgärder som medlemsstaterna har vidtagit för att säkerställa efterlevnad och graden av efterlevnad på deras territorier. Energimyndigheten bör svara för att ta fram underlag till regeringen för dessa rapporter.

Däckmärkningsförordningen

Energimyndigheten avses få ansvar för att utöva tillsyn av att föreskrifterna i däckmärkningsförordningen följs. Därigenom kan samordningsfördelar med tillsynsarbetet för övrig energimärkning uppnås. Energimyndigheten ska samråda med Transportstyrelsen i kommittéarbetet som sker i den föreskrivande kommitté som kommissionen inrättat för att ta fram kompletterande åtgärder för anpassningar av däckmärknings till den tekniska utvecklingen.

8.2 Statsfinansiella konsekvenser

Den nya lagen om energimärkning för energirelaterade produkter väntas innebära utökade arbetsuppgifter för Energimyndigheten i och med att fler produktgrupper framöver väntas omfattas av energimärkning. En ny produktgrupp är TV-apparater där kommissionen beslutat om en ny delegerad akt under hösten 2010 där Energimyndigheten planeras bli ansvarig tillsynsmyndighet av att märkningskraven efterlevs. Kommissionen har även antagit delegerade akter med reviderad energimärkning av tvätt- och diskmaskiner samt kyl- och frysskåp under hösten 2010, vilka är produktgrupper där Energimyndigheten i dag har tillsyns-

ansvar. En tillkommande arbetsuppgift för Energimyndigheten är även att se till att föreskrifterna om tillsyn i däckmärkningsförordningen följs.

Regeringens bedömning är dock att de tillkommande arbetsuppgifter som följer av förslaget bör finansieras genom omprioriteringar inom befintliga ekonomiska ramar. Vidare avses Energimyndigheten få möjlighet att meddela föreskrifter om skyldighet för leverantörer eller deras representanter att betala de kostnader som uppkommer vid tillsynsmyndighetens provtagning och undersökning av prov. Detta gäller dock endast de fall då produkten visat sig inte uppfylla de krav som gäller enligt energimärkningslagen eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av lagen eller föreskrifterna i den delegerade akten. Denna myndighetsverksamhet kommer att anslagsfinansieras.

Tillkommande arbetsuppgifter och kostnader kan uppkomma även för andra berörda myndigheter. För närvarande är det svårt att bedöma omfattningen av dessa arbetsuppgifter och när i tiden de kommer att infalla. Detta mot bakgrund av att det är oklart i vilken omfattning som kommissionen kommer att anta delegerade akter för olika produktgrupper framöver. De arbetsuppgifter som följer av förslagen i lagrådsremissen bedöms dock kunna finansieras inom befintliga ekonomiska ramar.

8.3 Konsekvenser för företag

Energimärkningsdirektivet är ett ramdirektiv och den föreslagna lagen om energimärkning en ramlag. Detta innebär att det först är när kommissionen antar delegerade akter för olika produktgrupper som leverantörer behöver se till att sådana produkter är korrekt märkta. Genom de delegerade akterna uppnås en harmoniserad märkning inom EU vad gäller energieffektivitet och andra väsentliga parametrar som underlättar slutanvändarnas val av energieffektiva produkter vid köptillfället. Kraven på märkning av produkter ställer i sig inga krav på en produkts egenskaper. Märkningskraven innebär däremot det att produkter klassificeras utifrån de parametrar som anges i den delegerade akten.

Syftet med märkningskraven är primärt att förmå företagen att ta fram så energieffektiva produkter som möjligt för att på sikt förändra marknadsutbudet mot allt mer energieffektiva produkter. Om slutanvändare får tillgång till korrekt, relevant och jämförbar information om den energi som varje enskild energirelaterad produkt använder, kommer detta kunna påverka deras val till förmån för produkter som kräver mindre energi och andra väsentliga resurser under användning och därigenom motivera tillverkarna att minska användningen av energi och andra väsentliga resurser hos de produkter som de tillverkar. Avsikten med energimärkningsdirektivet är att öka energieffektiviteten och att minska annan resursåtgång vid användning av produkterna, utan att försämra användbarhet, ekonomi och säkerhet för produkterna. Med enhetliga krav följer en större tillgänglighet till den inre marknaden. Riskerna för särskilda krav på märkning i olika länder minskar. Detta bör kunna få positiva effekter för svenska företags konkurrensförmåga på den inre marknaden. Framtagandet av kraven på energimärkning kommer också samordnas inom kommissionen med framtagandet av ekodesign-

krav som ställer minimikrav vad gäller bl.a. energieffektivitet för att få släppa ut sådana produkter på marknaden. Den tillkommande administrativa bördan för företagen vid framtagandet av nya energimärkningskrav kan därmed begränsas.

I det förberedande arbetet inför en delegerad akt ska kommissionen genomföra en bedömning av aktens effekter för tillverkare, inbegripet små och medelstora företag, i fråga om konkurrenskraft, även på marknader utanför unionen, innovation, marknadstillträde samt kostnader och nytta. Energimyndigheten bör utifrån denna bedömning även se över konsekvenserna för berörda svenska företag.

När det gäller effekterna på små- och medelstora företag bör Energimyndigheten då särskilt uppmärksamma eventuella behov av stötta dem med vägledning och kunskapsstöd inför att nya krav på energimärkning införs. Energimyndigheten bör också liksom sker i dag bedriva ett aktivt utåtriktat arbete gentemot berörda företag inför att nya produktgrupper ska omfattas av krav på energimärkning.

Antalet företag som kan komma att beröras av nya krav på märkning är svårt att bedöma på förhand då det är avhängigt av vilka produktgrupper som framöver kommer att omfattas av delegerade akter.

8.4 Övriga konsekvenser

Den föreslagna lagen om energimärkning och ändringarna i ekodesignlagen bedöms inte medföra några konsekvenser för den kommunala självstyrelsen, brottsligheten, det brottsförebyggande arbetet, sysselsättning och offentlig service i olika delar av landet, jämställdheten mellan kvinnor och män eller för möjligheterna att nå de integrationspolitiska målen. När det gäller tillämpningen av nuvarande lagstiftning har måltillströmningen till domstolarna varit låg. Det är däremot svårt att på förhand bedöma hur den framtida måltillströmningen kan komma att förändras.

9 Författningskommentar

Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser (energimärkningsdirektivet) antogs den 19 maj 2010.

Direktivets syfte är att göra det möjligt för slutanvändare av energirelaterade produkter att välja de mest effektiva produkterna, främst vad avser energieffektivitet men även beträffande användning av andra väsentliga resurser.

Syftet ska uppnås genom att energirelaterade produkter förses med information om de uppgifter som påverkar produktens användning av energi och andra väsentliga resurser. Informationen ska lämnas på två sätt, nämligen på en etikett som fästs på själva produkten och i ett informationsblad som bifogas produkten.

Direktivet är ett s.k. ramdirektiv, vilket innebär att det i direktivet bara anges vissa grundläggande krav på energimärkning av produkter och vissa åtgärder som skall vidtas innan en produkt släpps ut på marknaden eller tas i bruk. Några specifika produkter nämns inte i direktivet.

Av vissa bestämmelser i direktivet framgår att om en viss produkt eller grupp av produkter uppfyller vissa förutsättningar ska Europeiska kommissionen anta en delegerad akt på visst angivet sätt. I en sådan akt ska först anges vilken eller vilka produkter som omfattas av den delegerade akten.

Därefter ska en rad krav på energimärkning av produkten ställas upp. Dessa krav kommer att vara mer omfattande och mer preciserade än de allmänt hållna kraven i direktivet.

Begreppet delegerad akt introducerades genom det s.k. Lissabonfördraget, vilket undertecknades den 13 december 2007 av företrädare för de 27 medlemsstaterna. Genom fördraget genomförs omfattande förändringar i bl.a. fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (Romfördraget), som bl.a. innebär att fördragets namn ändras till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Föreskrifter om unionens rättsakter finns i EUF-fördragets sjätte del, kapitel 2, avsnitt 1. Enligt artikel 288 ska institutionerna, när de utövar unionens befogenheter, anta förordningar, direktiv, beslut, rekommendationer och yttranden, vilka med en gemensam benämning kallas rättsakter. Tre av dessa rättsakter, nämligen förordningar, direktiv och beslut, är bindande för dem till vilka rättsakten riktar sig. Dessa rättsakter antas, enligt artikel 289, inom ramen för ett lagstiftningsförfarande och benämns lagstiftningsakter. Dessa akter antas som huvudregel av Europaparlamentet och rådet på förslag av kommissionen.

Enligt artikel 290 kan det genom en lagstiftningsakt till kommissionen delegeras befogenhet att anta akter med allmän räckvidd som inte är lagstiftningsakter och som kompletterar eller ändrar vissa icke väsentliga delar av lagstiftningsakten.

Den föreslagna lagen är i huvudsak uppbyggd på samma sätt som direktivet, dvs. den är en ramlag. Lagen anger alltså de allmänna kraven på energimärkning av energirelaterade produkter och de åtgärder som ska

vidtas innan en sådan produkt släpps ut på marknaden eller tas i bruk, men ingen specifik produkt nämns uttryckligen i lagen.

När kommissionen antar en delegerad akt beträffande en specifik produkt innebär det att produkten förs in under energimärkningssystemet och lagens bestämmelser blir tillämpliga på produkten.

De delegerade akterna kommer att få formen av förordningar, vars bestämmelser är direkt tillämpliga i Sverige och alltså varken får eller ska genomföras i svensk lagstiftning. Undantag från detta gäller bara om det i en förordning uttryckligen anges att medlemsstaterna ska anta föreskrifter inom ett visst område.

1 § Genom denna lag genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU av den 19 maj 2010 om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser.

Lagen innehåller bestämmelser om att slutanvändare av energirelaterade produkter ska ges information om dessa produkters användning av energi och av andra väsentliga resurser. Informationen ska ges i form av märkning av produkten och av bifogad standardiserad produktinformation.

Lagen gäller inte begagnade energirelaterade produkter.

I *första stycket* anges att genom lagen genomförs det s.k. energimärkningsdirektivet i svensk lagstiftning.

I *andra stycket* anges lagens huvudsakliga innehåll, och samtidigt dess syfte. Lagen syftar till att ge slutanvändare av energirelaterade produkter information om sådana produkters användning av energi och av andra väsentliga resurser. Dessutom anges hur denna information ska ges, nämligen i form av märkning av produkten och i form av en bifogad produktinformation. Den typen av information benämns i dagligt tal energimärkning.

Syftet med energimärkningen är att göra det möjligt för slutanvändare att köpa de produkter som är mest effektiva i nämnda hänseenden.

I *tredje stycket* anges att lagens bestämmelser inte omfattar begagnade energirelaterade produkter. I artikel 1.3 i direktivet anges att direktivet inte ska tillämpas på begagnade produkter, transportmedel för personer eller varor och märkplåtar eller motsvarande som fästs på produkter av säkerhetsskäl.

En produkt som enligt lagens definition är en energirelaterad produkt omfattas alltså inte av lagens bestämmelser när den säljs som begagnad.

De övriga två typerna behöver inte nämnas då de aldrig kommer att bli föremål för en delegerad akt och därmed aldrig kommer att omfattas av lagens bestämmelser.

Genom bestämmelsen genomförs artikel 1.3 i direktivet.

2 § I denna lag betyder

***andra väsentliga resurser:* vatten, kemikalier eller varje annat ämne som förbrukas av en produkt vid normal användning,**

***energirelaterad produkt:* en produkt som omfattas av föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU,**

leverantör: en tillverkare eller en tillverkares representant eller en importör som släpper ut en energirelaterad produkt på unionsmarknaden eller som gör det möjligt att ta den i bruk på unionsmarknaden.

Om det inte finns någon leverantör åvilar leverantörens skyldigheter enligt denna lag varje fysisk eller juridisk person som släpper ut produkten eller som gör det möjligt att ta den i bruk på unionsmarknaden,

representant: en fysisk eller juridisk person som är etablerad inom Europeiska unionen och som av en tillverkare fått skriftlig fullmakt att handla på dennes vägnar i fråga om samtliga eller vissa av förpliktelserna enligt denna lag,

importör: en fysisk eller juridisk person som är etablerad inom Europeiska unionen och som inom sin näringsverksamhet släpper ut en produkt från tredjeland på unionsmarknaden eller som gör det möjligt att ta den i bruk på unionsmarknaden,

återförsäljare: en detaljist eller annan person som yrkesmässigt ställer ut eller bjuder ut energirelaterade produkter som är avsedda för slutanvändare, oavsett om detta ska ske genom försäljning, uthyrning eller hyrköp,

att släppa ut en produkt på unionsmarknaden: att göra en produkt tillgänglig för första gången på unionsmarknaden i syfte att den ska spridas eller användas inom unionen oavsett om det sker i vinstsyfte eller gratis och oavsett vilken försäljningsteknik som används,

att ta i bruk en produkt på unionsmarknaden: att för första gången ta i bruk en produkt för avsett ändamål inom unionen.

I paragrafen anges ett antal definitioner.

andra väsentliga resurser: Definitionen är likalydande med definitionen av begreppet i artikel 2 c i direktivet.

energirelaterad produkt: Som har nämnts i inledningen till författningskommentaren är lagen en s.k. ramlag. Den anger alltså bara vissa grundläggande bestämmelser om energimärkning av produkter. Viktigare att uppmärksamma är att lagen inte nämner någon specifik produkt. Skälet till detta är följande.

I inledningen till författningskommentaren nämns att enligt artikel 10 i direktivet ska Europeiska kommissionen, under vissa förutsättningar, anta en delegerad akt beträffande en specifik produkt. Detta medför att produkten förs in under systemet med energimärkning och omfattas därmed av föreskrifterna i den delegerade akten och föreskrifterna i denna lag. Produkter som inte omfattas av någon delegerad akt omfattas alltså inte av lagens bestämmelser.

Direktivet omfattar enligt artikel 1.2 bara produkter som har en betydande direkt eller indirekt inverkan på användningen av energi och, när det är relevant, andra väsentliga resurser. Endast sådana produkter kan alltså bli föremål för en delegerad akt.

Begreppet ”direkt påverkan” definieras i artikel 2 e som ”påverkan av produkter som under användning faktiskt använder energi”, medan begreppet ”indirekt påverkan” definieras i artikel 2 f som ”påverkan av produkter som inte använder energi men som under användning bidrar till energisparande”.

Produkter som omfattas av en delegerad akt och alltså omfattas av lagens bestämmelser benämns i lagen ”energirelaterade produkter”. Det är samma term som används i direktivet.

leverantör: Definitionen bygger på motsvarande definition i direktivets artikel 2 h. I direktivets liksom i lagens definition anges att om det inte finns någon leverantör åvilar leverantörens skyldigheter varje fysisk eller juridisk person som släpper ut produkten eller som gör det möjligt att ta den i bruk på unionsmarknaden.

representant: Definitionen är utformad efter motsvarande definition i lagen (2008:112) om ekodesign.

importör: Definitionen är utformad efter motsvarande definition i lagen (2008:112) om ekodesign.

återförsäljare: Definitionen utgår från motsvarande definition i artikel 2 g i direktivet.

En detaljist är typiskt sett en fysisk eller juridisk person som bedriver sin verksamhet i en detaljhandel. Med annan person avses en person som bedriver motsvarande verksamhet men inte i en detaljhandel. Det rör sig i allmänhet om försäljningsverksamhet som bedrivs under en kortare tidsperiod på exempelvis marknader eller som gatuförsäljning.

Endast yrkesmässiga försäljare omfattas av begreppet. En fysisk person som helt privat bjuder ut eller säljer produkter omfattas alltså inte av lagens bestämmelser. Sådan privat försäljning torde nästan uteslutande omfatta begagnade produkter som enligt 1 § tredje stycket inte omfattas av lagens bestämmelser.

Begreppet ”ställa ut en produkt” syftar på det förhållandet att en eventuell slutanvändare kan iaktta produkten i verkligheten, exempelvis i en butik. Begreppet ”bjuda ut en produkt” syftar på det motsatta förhållandet, dvs. att en eventuell slutanvändare inte kan iaktta produkten i verkligheten. Det rör sig då om s.k. distansförsäljning, exempelvis genom postorderkataloger eller via Internet.

Det bör uppmärksammas att begreppet ”slutanvändare” inte bara innefattar konsumenter utan alla som kan tänkas inhandla en energirelaterad produkt för användning i slutledet.

att släppa ut en produkt på unionsmarknaden: Definitionen bygger på motsvarande definition i direktivets artikel 2 i. I definitionen sägs att en produkt släpps ut på marknaden. Med detta avses inte en enskild produkt utan produkten i kollektiv bemärkelse. Detta skiljer sig från definitionen i nästa stycke.

Ett utsläppande på marknaden av en produkt omfattas av definitionen oavsett om det sker i vinstsyfte eller gratis. Ingen torde släppa ut en produkt i kollektiv bemärkelse i syfte att ge bort den gratis. Däremot är det inte ovanligt med gratiserbjudanden av enskilda produkter i vissa situationer, exempelvis när en ny produkt introduceras på marknaden eller en produkt utbjuds gratis i kombination med en annan produkt. Enligt definitionen omfattas även sådana gratisprodukter av definitionen och därmed av lagens bestämmelser.

Det är i praktiken en leverantör, enligt definitionen i första stycket, som släpper ut en produkt på marknaden. Antingen är leverantören en tillverkare som för vidare produkten från tillverkningsledet i avsikt att den ska distribueras eller användas inom unionen eller är leverantören en importör som för in produkten på unionsmarknaden i samma avsikt.

En produkt anses inte vara utsläppt på marknaden eller tagen i bruk där, som regleras i nästa stycke, när den t.ex. förs vidare till en annan tillverkare för ytterligare insatser, såsom montering, förpackning, bearbetning eller märkning. Produkter som uteslutande exporteras till tredje land anses inte heller bli utsläppta på unionsmarknaden eller tagna i bruk där.

att ta i bruk en produkt på unionsmarknaden: Definitionen bygger på motsvarande definition i direktivets artikel 2 j.

Denna definition syftar, i motsats till föregående definition, på en enskild produkt. Många energirelaterade produkter består av många delar som inte monteras ihop förrän produkten installeras på plats. En sådan produkt släpps visserligen ut på marknaden enligt definitionen men att exempelvis energimärka de olika delarna med en etikett är inte möjligt.

Vissa skyldigheter enligt lagen inträder därför inte förrän den enskilda produkten är ihopmonterad på plats och därmed tas i bruk för första gången.

3 § En leverantör ska kostnadsfritt tillhandahålla en etikett och ett informationsblad till alla exemplar av en energirelaterad produkt. För inbyggda eller installerade produkter gäller detta bara om det föreskrivs i den delegerade akten som omfattar produkten.

Etiketten och informationsbladet ska innehålla den information som krävs enligt den delegerade akten för produkten och i övrigt vara utformade så att slutanvändarna kan ta del av informationen.

I *första stycket* anges det grundläggande kravet på en leverantör när han släpper ut en energirelaterad produkt på unionsmarknaden, nämligen att han tillhandahåller en etikett och ett informationsblad avseende produkten. Skyldigheten gäller för varje enskild produkt.

Om leverantören är tillverkare av produkten är det naturligtvis tillverkaren som framställer etiketter och informationsblad och sedan tillhandahåller dessa. Om leverantören däremot är importör av produkten kan han välja mellan att själv tillverka etiketter och informationsblad eller låta tillverkaren, som i detta fall är etablerad i ett tredjeland, tillverka etiketter och informationsblad. Oavsett vilket sätt importören väljer måste han från tillverkaren försäkra sig om korrekt information beträffande de uppgifter som ska anges på etiketten och informationsbladet och korrekt utformning av etiketten och informationsbladet.

I 2 § anges när en produkt ska anses utsläppt på marknaden.

Genom bestämmelsen i första stycket genomförs artikel 5 a i direktivet.

Etiketter och informationsblad ska tillhandahållas kostnadsfritt. Genom bestämmelsen genomförs artikel 5 d i direktivet.

Ett undantag från denna skyldighet finns dock.

Det gäller inbyggda eller installerade produkter. För dessa produkter gäller skyldigheten bara när så uttryckligen anges i den delegerade akten för den aktuella produkten.

Med inbyggda produkter avses främst delar som är fast installerade i en energirelaterad produkt. Med installerade produkter avses produkter som kräver mer omfattande installationsåtgärder än exempelvis vanliga hushållsprodukter, såsom tvätt- och diskmaskiner.

Denna typ av produkter behandlas också i författningskommentaren till 2 §.

Genom denna undantagsbestämmelse genomförs artikel 4 b i direktivet.

I *andra stycket* anges att etiketten och informationsbladet ska ange den information som krävs enligt den delegerade akten. Dessutom anges att de i övrigt ska vara utformade så att slutanvändarna kan ta del av informationen. Med det sistnämnda avses att etiketten och informationsbladet ska vara utformade på det språk som talas i den medlemsstat eller den del av medlemsstaten där produkten saluförs.

Frågan har berörts i avsnitt 7.3.

4 § När en energirelaterad produkt ställs ut för försäljning, uthyrning eller hyrköp till slutanvändare ska återförsäljaren eller den som i övrigt ställer ut produkten fästa etiketten på produkten. Detta ska ske på ett sådant sätt att etiketten lätt kan läsas och i övrigt på det sätt som anges i den delegerade akten. Dessutom ska informationsbladet finnas tillgängligt i anslutning till produkten.

Paragrafen reglerar det fall att en produkt ställs ut för försäljning, uthyrning eller hyrköp till slutanvändare, dvs. när produkten är utställd på ett sådant sätt att en eventuell slutanvändare kan iaktta produkten i verkligheten.

Den som ställer ut produkten är då skyldig att på produkten fästa den etikett som leverantören enligt 3 § är skyldig att tillhandahålla. Det vanliga torde vara att en återförsäljare ställer ut produkten i sin butik. Men även andra fall torde förekomma, exempelvis att en produkt ställs ut på en marknad eller liknande eller att leverantören själv ställer ut produkten.

Det är dock alltid den som ställer ut produkten som har skyldigheterna enligt paragrafen.

Anbringandet av etiketten ska ske på ett sådant sätt att en eventuell slutanvändare lätt kan ta del av etikettens information. I övrigt måste den delegerade aktens föreskrifter om anbringande av etiketten följas.

Slutligen måste informationsbladet angående produkten finnas tillgängligt för en eventuell slutanvändare i anslutning till produkten.

Genom paragrafen genomförs artikel 6 b i direktivet.

5 § När en energirelaterad produkt bjuds ut till försäljning, uthyrning eller hyrköp på ett sådant sätt att en eventuell slutanvändare inte kan se produkten utställd ska återförsäljaren eller den som i övrigt bjuder ut produkten tydligt lämna den information som anges på etiketten och i informationsbladet på det sätt som anges i den delegerade akten.

Denna paragraf reglerar det fall att en produkt bjuds ut på ett sådant sätt att en eventuell slutanvändare *inte* kan iaktta produkten i verkligheten. Det gäller t. ex. när produkter säljs via postorder, då produkten bara finns avbildad i en postorderkatalog, då den säljs via Internet då produkten i allmänhet finns avbildad på en hemsida eller i direktreklam i brevlådan då produkten finns avbildad i reklambladet.

Den delegerade akten för produkten i fråga kommer då att innehålla föreskrifter om hur den information som anges på etiketten och informationsbladet ska göras tillgänglig för en eventuell slutanvändare. Dessa föreskrifter måste då följas av den som bjuder ut produkten för försäljning.

Genom paragrafen genomförs artikel 7 i direktivet.

6 § När en energirelaterad produkt säljs till slutanvändare ska säljaren se till att produkten är försedd med en etikett och att informationsbladet finns med i de handlingar som åtföljer produkten.

I paragrafen föreskrivs att säljaren vid själva försäljningen ska se till att den försålda produkten är försedd med etikett och att informationsbladet finns bifogat.

Genom paragrafen genomförs artikel 6 a i direktivet.

7 § Den som på annat sätt än det som sägs i 4 och 5 §§ gör reklam för en särskild modell av en energirelaterad produkt och i reklamen lämnar energirelaterad information eller information om priset ska i reklamen också lämna en hänvisning till produktens energieffektivitetsklass.

Den aktuella paragrafen gäller bara vid reklam för en viss modell av en energirelaterad produkt.

Om exempelvis en leverantör, t. ex. en tillverkare av tvättmaskiner, eller en återförsäljare, t. ex. en detaljhandelskedja som saluför tvättmaskiner, gör reklam för sina tvättmaskiner utan att nämna en viss modell är paragrafen inte tillämplig. Detsamma gäller om reklamen avser tvättmaskiner av ett visst märke utan att någon viss modell nämns.

Paragrafen blir inte heller tillämplig om reklamen avser en viss modell men ingen information lämnas om energieffektivitet eller pris. I sistnämnda fall krävs alltså att information lämnas om antingen energieffektivitet eller pris eller båda för att paragrafen ska bli tillämplig.

Kraven på information i paragrafen är inte lika långtgående som kraven då en energirelaterad produkt ställs ut eller bjuds ut till försäljning i enlighet med 4 och 5 §§.

Frågan blir då hur man skiljer situationerna i 4 och 5 §§ från situationen i den aktuella paragrafen. Vad gäller utställande av en viss modell torde det inte stöta på några problem att skilja det från reklam enligt den aktuella paragrafen. Utställande äger rum i en butik med modellen fysiskt närvarande och där syftet är att slutanvändare ska köpa de modeller som finns i butiken.

Däremot kan det bli svårare att skilja utbudande av modellen från den typ av reklam som avses i den aktuella paragrafen.

Utgångspunkt vid bedömning av denna fråga bör vara inställningen att syftet med reklam enligt denna paragraf är att göra slutanvändarna uppmärksamma på en modell medan utbudande av en modell visserligen har samma syfte men därutöver syftar till att lämna information om var och hur man kan inhandla modellen.

Detta synsätt får följande konsekvenser.

Om man förevisar en modell i bild och lämnar information om energi-effektivitet och pris men ingenting annat är det tillräckligt att lämna en hänvisning till produktens energieffektivitetsklass i enlighet med den aktuella paragrafen.

Typexempel på sådan reklam är TV-reklam och bioreklam. Den aktuella reklamen visas då under så kort tidrymd att det inte är meningsfullt att lämna mer omfattande och ingående information eftersom eventuella slutanvändare inte hinner vare sig anteckna eller memorera sådan information.

Andra typexempel är reklam på stora annonstavlor på allmän plats eller på annonstavlor i bussar och tunnelbanevagnar.

Inte heller i dessa fall torde det vara meningsfullt att lämna mer omfattande och ingående information, eftersom mycket få slutanvändare torde anteckna eller lägga på minnet sådan information.

I nu nämnda fall vill man alltså bara göra slutanvändarna uppmärksamma på en modell.

I dessa fall blir den aktuella paragrafen tillämplig.

Om man däremot, utöver hittills nämnd information, även informerar om var och hur man kan inhandla modellen blir det fråga om utbudande av modellen enligt 5 §. Denna information måste dock vara någorlunda preciserad för att ska bli fråga om utbudande av modellen. Det räcker alltså inte med att en koncern som både tillverkar och säljer en modell i reklamen informerar om att modellen säljs i koncernens egna butiker eller att en detaljhandelskedja informerar om att modellen säljs i dess butiker.

Det krävs i stället att information lämnas om specifikt angivna butiker eller att det åtminstone finns information om var man utan alltför stort besvär kan få denna information.

Typexempel på sådant utbudande är hemsidor på Internet, postorderkataloger och reklamlappar i brevlådan. Den slutanvändare som söker upp information på dessa ställen gör det knappast för att bli uppmärksammad på en viss modell utan syftet torde för det mesta vara att informera sig om en modell som han avser att köpa eller i vart fall funderar på att köpa.

I dessa fall blir den aktuella paragrafen inte tillämplig utan i stället de allmänna bestämmelserna om utbudande av produkter till försäljning.

Denna fråga är dock svårbedömd och kommer slutligen att få avgöras genom tillsynsmyndighetens praxis.

Genom paragrafen genomförs artikel 4 c i direktivet.

8 § Den som tillhandahåller tekniskt reklammaterial avseende en energirelaterad produkt och som beskriver de specifika tekniska parametrarna för produkten, ska i reklamaterialet lämna den information om produktens energianvändning som en slutanvändare kan antas behöva eller lämna information om produktens energieffektivitetsklass.

Paragrafen reglerar mer omfattande reklammaterial än det som regleras i föregående paragraf. Det rör sig här om tekniska manualer och användarbroschyrer för en produkt. Sådana produkter måste innehålla uppgifter om produktens energianvändning. Några mer preciserade

föreskrifter om denna information ges inte annat än att de ska motsvara det som en slutanvändare, som tar del av sådana manualer, broschyrer, etc., kan förvänta sig. Informationen kan också inskränka sig till en hänvisning till produktens energieffektivitetsklass. Detta får alltså anses som minimum för informationen.

Genom paragrafen genomförs artikel 4 d i direktivet.

9 § Leverantören ska se till att en teknisk dokumentation avseende en energirelaterad produkt upprättas. Dokumentationen ska innehålla de uppgifter som krävs enligt den delegerade akten för produkten.

Enligt paragrafen ska leverantören se till att det upprättas en teknisk dokumentation avseende en energirelaterad produkt.

Om leverantören är tillverkare av produkten är det naturligtvis leverantören själv som upprättar denna dokumentation. Om leverantören däremot är importör torde det inte vara möjligt för importören att upprätta denna dokumentation. Importören får då träffa avtal med tillverkaren av den aktuella produkten, som ju då är etablerad i ett tredjeland, att upprätta dokumentationen. Importören måste också se till att dokumentationen är upprättad enligt de EU-regler som gäller för dokumentationen.

I artikel 5 b anges ett antal allmänt hållna uppgifter som ska ingå i den tekniska dokumentationen. I artikel 10 anges vilka föreskrifter som ska ingå i en delegerad akt. Däribland nämns bl.a. i punkt 4 c närmare uppgifter om den tekniska dokumentation som krävs enligt artikel 5.

Kraven på den tekniska dokumentationen kommer alltså att framgå av den delegerade akten.

Genom denna paragraf genomförs artikel 5 b i direktivet.

10 § Leverantören ska hålla den tekniska dokumentationen tillgänglig för kontroll i fem år efter det att den sista berörda produkten har tillverkats.

Om leverantören är importör ska dokumentationen hållas tillgänglig i fem år efter det att importören importerade det sista exemplaret av produkten.

Leverantören ska på begäran hålla en elektronisk version av dokumentationen tillgänglig för tillsynsmyndigheten i en medlemsstat i Europeiska unionen och för Europeiska kommissionen. Detta ska ske inom tio arbetsdagar från det att leverantören tog emot begäran.

I *första stycket* föreskrivs att den enligt 9 § upprättade dokumentationen ska hållas tillgänglig för kontroll i fem år efter det att den sista berörda produkten har tillverkats.

När leverantören är importör av produkten medför bestämmelsen att importören måste anskaffa dokumentationen från tillverkaren av produkten, som i det fallet är etablerad i ett tredjeland, och sedan bevara dokumentationen. I detta fall behöver importören, enligt *andra stycket*, hålla dokumentationen tillgänglig i fem år efter det att han importerade den sista produkten.

I *tredje stycket* regleras skyldigheten att hålla dokumentationen tillgänglig för vissa myndigheter.

Skyldigheten gäller gentemot tillsynsmyndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater och gentemot Europeiska kommissionen. Tidsfristen är tio dagar från det att begäran mottogs.

Enligt den svenska versionen av direktivet gäller skyldigheten bara gentemot tillsynsmyndigheten i den medlemsstat där leverantören är etablerad och gentemot Europeiska kommissionen. Dessutom framgår av ordalydelsen att tillsynsmyndigheterna i samtliga medlemsstater kan framställa en begäran om att få en elektronisk version av dokumentationen. Bestämmelsen är alltså något oklar.

Av flera andra versioner av direktivet, däribland de engelska, tyska, franska och danska versionerna, framgår uttryckligen att skyldigheten gäller gentemot tillsynsmyndigheterna i samtliga medlemsstater och gentemot kommissionen.

Lagtexten har utformats enligt nyss nämnda versioner.

Genom paragrafen genomförs artikel 5 c i direktivet och delvis artikel 8.2 i direktivet.

11 § En energirelaterad produkt får inte förses med etiketter, märken, symboler eller påskrifter som inte uppfyller de krav som gäller för produkten, om åtgärden kan leda till missförstånd eller förväxling hos slutanvändarna om produktens användning av energi eller andra väsentliga resurser.

Paragrafen gäller bara energirelaterade produkter, dvs. sådana produkter som omfattas av en delegerad akt och därmed av den aktuella lagen.

Det som är förbjudet är att förse produkten med någon form av märkning som ger intryck av att vara en etikett enligt föreskrifterna i den delegerade akten och den aktuella lagen och som innehåller uppgifter om att produkten uppfyller kraven i den delegerade akten trots att så inte är fallet.

Förbudet gäller bara om anbringandet av märkning kan leda till missförstånd eller förväxling hos slutanvändarna om produktens egenskaper. Om det alltså är uppenbart att en sådan märkning inte sker i enlighet med kraven i den delegerade akten och den aktuella lagen omfattas åtgärden inte av förbudet.

En felaktig märkning som däremot innehåller korrekta uppgifter, dvs. uppgifter att produkten uppfyller kraven i den delegerade akten och den aktuella lagen och så även är fallet, omfattas inte heller av förbudet.

Förbudet omfattar inte heller åtgärder som ger sken av att produkten i fråga har varit föremål för en delegerad akt trots att så inte är fallet.

Förbudet gäller bara etiketter och inte informationsblad.

Genom paragrafen genomförs artikel 3.1 b i direktivet.

12 § Upphandlande myndigheter enligt 2 kap. 19 § lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, bör vid offentlig upphandling av energirelaterade produkter sträva efter att enbart upphandla produkter som uppfyller kriterierna för de högsta prestandanivåerna och som tillhör den högsta energieffektivitetsklassen.

Första stycket gäller dock bara vid upphandling av sådana kontrakt som avses i lagen om offentlig upphandling och vars värde uppgår till eller överstiger de tröskelvärden som anges i 3 kap. 1 § lagen om offentlig upphandling.

Genom paragrafen genomförs artikel 9.1–2 i direktivet.

13 § Tillsynen över efterlevnaden av denna lag, de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU utövas av den myndighet som regeringen bestämmer (tillsynsmyndigheten).

Paragrafen anger den reglering som tillsynen omfattar.

14 § Tillsynsmyndigheten ska se till att föreskrifterna i Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedels-effektivitet och andra väsentliga parametrar följs.

Den enligt 13 § utsedda tillsynsmyndigheten ska även ha tillsyn över bestämmelserna i förordning EG nr 1222/2009.

15 § Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, föreskrifterna i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU samt föreskrifterna i förordning EG nr 1222/2009 ska följas. Ett föreläggande eller förbud får förenas med vite.

Ett föreläggande angående en leverantörs skyldigheter enligt 10 § tredje stycket gäller omedelbart.

Genom *första stycket* ges tillsynsmyndigheten möjlighet att meddela de förelägganden och förbud som behövs för att de föreskrifter som omfattas av tillsynsansvaret ska följas. Sådana förelägganden eller förbud får förenas med vite.

I *andra stycket* anges att ett föreläggande för en leverantör att på begäran hålla en elektronisk version av den tekniska dokumentationen tillgänglig för en tillsynsmyndighet eller Europeiska kommissionen gäller omedelbart, dvs. utan hinder av att det har överklagats. Skyldigheten regleras i 10 § tredje stycket, där det framgår att skyldigheten ska fullgöras inom tio arbetsdagar.

Om ett sådant beslut överklagas har domstolen möjlighet att meddela inhibition enligt 28 § förvaltningsprocesslagen (1971:291).

Genom paragrafen genomförs artiklarna 3.2 och 15 i direktivet.

Frågan om genomförande av artikel 15 behandlas närmare i avsnitt 7.10 Sanktioner.

16 § Ett föreläggande enligt 15 § får avse att en leverantör ska tillhandahålla de upplysningar, handlingar, varuprover och liknande som behövs för tillsynen. Ett sådant föreläggande gäller omedelbart.

Ett föreläggande enligt denna paragraf gäller omedelbart, dvs. utan hinder av att det har överklagats. Om ett sådant beslut överklagas har domstolen möjlighet att meddela inhibition enligt 28 § förvaltningsprocesslagen (1971:291).

17 § För att fullgöra sina uppgifter enligt denna lag har tillsynsmyndigheten rätt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till den verksamhet som tillsynen avser, dock inte bostäder.

Polismyndighet ska på begäran lämna tillsynsmyndigheten den hjälp som behövs vid tillämpningen av första stycket.

En begäran enligt andra stycket får göras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan vidtas utan att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Enligt *första stycket* har tillsynsmyndigheten rätt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen. Av integritetsskäl omfattar rätten till tillträde inte bostäder.

Om tillträde vägras kan myndigheten, enligt *andra stycket*, ta hjälp av polismyndigheten.

I *tredje stycket* anges att sådant biträde bara får begäras under vissa angivna förutsättningar. Bestämmelsen är utformad efter mönster i 27 § livsmedelslagen (2006:804).

Frågan har berörts i avsnitt 7.7 Tillsynsmyndighetens befogenheter.

18 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för en leverantör att ersätta tillsynsmyndighetens kostnader för provtagning och undersökning av prov av

1. en energirelaterad produkt, eller

2. däck enligt Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar.

Föreskrifterna får dock bara avse fall då produkten visat sig inte uppfylla de krav som gäller enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, enligt föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU eller enligt föreskrifter i förordning EG nr 1222/2009.

Genom paragrafen bemyndigas regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för leverantörer att betala de kostnader som uppkommer vid tillsynsmyndighetens provtagning och undersökning av prov.

Bemyndigandet är dock inskränkt till att endast avse de fall då produkten visat sig inte uppfylla de krav som gäller enligt relevanta föreskrifter.

19 § Tillsynsmyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Paragrafen reglerar rätten att överklaga tillsynsmyndighetens beslut.

Tillsynsmyndighetens beslut enligt denna lag får, enligt *första stycket*, överklagas. Det gäller myndighetens beslut om föreläggande och förbud enligt 15 § och beslut om föreläggande att tillhandahålla vissa upplysningar, handlingar etc. enligt 16 §.

Enligt *andra stycket* krävs prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten.

1. Denna lag träder i kraft den 1 november 2012 i fråga om 14 § och i övrigt den 20 juli 2011.

2. Lagen (1992:1232) om märkning av hushållsapparater ska upphöra att gälla den 20 juli 2011.

3. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande i fråga om produkter som omfattas av föreskrifter, som har meddelats med stöd av den upphävda lagen. Detta gäller dock inte om en sådan produkt omfattas av föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU.

Enligt *punkten 1* träder lagen i kraft den 20 juli 2011.

Enligt artikel 16.1 första stycket i direktivet ska direktivet vara genomfört den 20 juni 2011 men de bestämmelser varigenom direktivet genomförs ska, enligt artikel 16.1 andra stycket, inte börja tillämpas förrän den 20 juli 2011.

Ett undantag från bestämmelsen gäller dock för 14 §, som reglerar tillsynen över förordning EG nr 1222/2009. Enligt artikel 16 andra stycket i förordningen ska förordningen tillämpas från och med den 1 november 2012. Därför träder 14 § i lagen inte i kraft förrän den 1 november 2012.

Enligt *punkten 2* upphävs lagen (1992:1232) om märkning av hushållsapparater den 20 juli 2011, vilket är samma dag som direktiv 92/75/EEG, enligt artikel 17 i direktivet, ska upphöra att gälla.

Med stöd av direktiv 92/75/EEG har kommissionen utfärdat nio direktiv, vilka har genomförts i Sverige genom förordningar och myndighetsföreskrifter, vilka i sin tur har meddelats med stöd av bemyndiganden i den upphävda lagen.

Därför ska den upphävda lagen alltjämt tillämpas på de produkter som omfattas av nämnda föreskrifter. Detta gäller dock inte om någon av dessa produkter blir föremål för en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU.

Det nu sagda gäller även produkter som omfattas av föreskrifter vilka har meddelats för att genomföra rådets direktiv 86/594/EEG av den 1 december 1986 om luftburet buller från hushållsapparater. Även dessa föreskrifter har utfärdats med stöd av ett bemyndigande i den upphävda lagen.

Föreskrifter om det nämnda finns i *punkten 3*.

I

(Lagstiftningsakter)

DIREKTIV

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2010/30/EU

av den 19 maj 2010

om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser

(omarbetning)

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt, särskilt artikel 194.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽²⁾, och

av följande skäl:

(1) Rådets direktiv 92/75/EEG av den 22 september 1992 om märkning och standardiserad konsumentinformation som anger hushållsapparaters förbrukning av energi och andra resurser ⁽³⁾ har ändras väsentligt ⁽⁴⁾. Med anledning av nya ändringar bör det av tydlighetsskäl omarbetas.

⁽¹⁾ EUT C 228, 22.9.2009, s. 90.

⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 5 maj 2009 (ännu ej offentliggjord i EUT), rådets ståndpunkt vid första behandlingen av den 14 april 2010 (ännu ej offentliggjord i EUT) och Europaparlamentets ståndpunkt av den 18 maj 2010 (ännu ej offentliggjord i EUT).

⁽³⁾ EGT L 297, 13.10.1992, s. 16.

⁽⁴⁾ Se bilaga I del A.

(2) Tillämpningsområdet för direktiv 92/75/EEG är begränsat till hushållsapparater. Kommissionens meddelande av den 16 juli 2008 om handlingsplanen för hållbar konsumtion och produktion samt en hållbar industripolitik har visat att en utvidgning av tillämpningsområdet för direktiv 92/75/EEG till att omfatta energirelaterade produkter som direkt eller indirekt kraftigt påverkar energianvändningen under användning skulle kunna förstärka potentiella synergieffekter mellan existerande lagstiftningsåtgärder – i synnerhet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter ⁽⁵⁾. Det här direktivet bör inte påverka tillämpningen av direktiv 2009/125/EG. Tillsammans med det direktivet och andra unionsinstrument utgör det här direktivet en del av en bredare rättslig ram och leder i samband med en helhetsstrategi till ytterligare energibesparingar och miljövinster.

(3) I ordförandeskapets slutsatser från Europeiska rådets möte den 8 och 9 mars 2007 betonades behovet av att öka energieffektiviteten i unionen för att uppnå besparingsmålet på 20 % av unionens energianvändning senast 2020, fastställa mål för utvecklingen av förnybara energikällor i hela EU och minskning av utsläppen av växthusgaser samt efterlystes ett genomgripande och snabbt genomförande av de nyckelområden som fastställs i kommissionens meddelande av den 19 oktober 2006 med titeln "Handlingsplan för energieffektivitet: att förverkliga möjligheterna". I handlingsplanen betonas de enorma möjligheterna till energibesparingar inom produktsektorn.

(4) Effektivare energirelaterade produkter genom väl underbyggda val från konsumenternas sida blir till nytta för EU:s ekonomi överlag.

⁽⁵⁾ EUT L 285, 31.10.2009, s. 10.

- (5) Om slutanvändare får tillgång till korrekt, relevant och jämförbar information om den energi som varje enskild energirelaterad produkt använder, bör detta påverka deras val till förmån för produkter som kräver mindre energi och andra väsentliga resurser under användning, eller som indirekt leder till lägre användning, och därigenom motivera tillverkarna att minska användningen av energi och andra väsentliga resurser hos de produkter som de tillverkar. Indirekt bör detta även främja en effektiv användning av produkterna för att bidra till EU:s energibesparingsmål på 20 %. I brist på sådan information kommer marknadskrafterna inte själva att kunna främja en rationell användning av energi och andra väsentliga resurser för dessa produkter.
- (6) Det bör erinras om att det finns unionslagstiftning och nationell lagstiftning som ger konsumenterna vissa rättigheter när det gäller inköpta produkter, inklusive kompensation eller utbyte av produkten.
- (7) Kommissionen bör tillhandahålla en prioritetsförteckning över energirelaterade produkter som kan omfattas av en delegerad akt enligt detta direktiv. Denna förteckning kan införas i den arbetsplan som avses i direktiv 2009/125/EG.
- (8) Information spelar en avgörande roll när det gäller att påverka marknadskrafterna, och det är därför nödvändigt att införa en enhetlig etikett för samtliga produkter av samma slag, att förse eventuella köpare med kompletterande standardiserad information om dessa produkters energikostnader och användning av andra väsentliga resurser och att vidta åtgärder för att säkerställa att också eventuella slutanvändare som inte har möjlighet att se produkten utställd, och därigenom inte heller etiketten, förses med denna information. För att etiketten ska vara effektiv och framgångsrik bör den vara lätt att känna igen för slutanvändare samt enkel och kortfattad. För detta ändamål bör etikettens nuvarande utformning behållas som informationsunderlag för att ge slutanvändare information om produkters energieffektivitet. Energianvändningen och annan information om produkterna bör mätas enligt harmoniserade standarder och metoder.
- (9) Såsom det påpekas i kommissionens konsekvensbedömning som åtföljer dess förslag till detta direktiv har märkningssystemet tagits som modell i olika länder världen över.
- (10) Medlemsstaterna bör regelbundet övervaka efterlevnaden av detta direktiv och inkludera all relevant information i den rapport som de enligt detta direktiv är skyldiga att lämna till kommissionen vart fjärde år, särskilt med avseende på leverantörernas och återförsäljarnas ansvar.
- (11) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter ⁽¹⁾ innehåller allmänna bestämmelser om marknadskontroll som rör saluföring av produkter. För att uppfylla syftet med detta direktiv, anger det mer detaljerade bestämmelser i detta hänseende. Dessa bestämmelser överensstämmer med förordning (EG) nr 765/2008.
- (12) Ett helt frivilligt system skulle leda till att bara några produkter blir märkta eller försedda med standardiserad produktinformation, vilket kan vara förvirrande eller till och med missvisande för vissa slutanvändare. Därför måste det system som nu införs säkerställa att samtliga berörda produkter förses med information om användningen av energi och andra väsentliga resurser genom märkning och enhetliga informationsblad om produkten.
- (13) Under användning påverkar energirelaterade produkter direkt eller indirekt användningen av många olika former av energi, varav elektricitet och gas är de viktigaste. Detta direktiv bör därför omfatta energirelaterade produkter som under användning direkt eller indirekt påverkar användningen av alla former av energi.
- (14) Energirelaterade produkter som under användning har en betydande direkt eller indirekt inverkan på användningen av energi eller, när det är relevant, väsentliga resurser och som erbjuder tillräckliga möjligheter att förbättra energieffektiviteten bör omfattas av en delegerad akt, när tillhandahållande av information genom märkning kan stimulera slutanvändare att köpa mer effektiva produkter.
- (15) För att uppfylla unionens mål i fråga om klimatförändringar och energitrygghet, och med tanke på att den totala energi som används av produkter förväntas fortsätta att öka på längre sikt, kan det i de delegerade akterna enligt detta direktiv, när så är lämpligt, även föreskrivas att produktens totala energianvändning särskilt anges på etiketten.
- (16) En rad medlemsstater har regler för offentlig upphandling som kräver att upphandlande myndigheter ska köpa energieffektiva produkter. En rad medlemsstater har också infört incitament för energieffektiva produkter. Kriterierna för att produkter ska kunna komma i fråga för offentliga upphandlingar eller incitament kan skilja sig kraftigt från en medlemsstat till en annan. Att hänvisa till prestandaklasser som nivåer för vissa produkter, i enlighet med de delegerade akterna enligt detta direktiv, kan minska skillnaderna när det gäller offentliga upphandlingar och incitament och främja utnyttjandet av effektiva produkter.

⁽¹⁾ EUT L 218, 13.8.2008, s. 30.

- (17) Incitament som medlemsstaterna tillhandahåller för att främja effektiva produkter kan utgöra statligt stöd. Detta direktiv föregriper inte utgången av eventuella förfaranden för statligt stöd som kan inledas enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktions sätt (EUF-fördraget) avseende sådana incitament och bör inte omfatta beskattning och skattefrågor. Det står medlemsstaterna fritt att besluta om utformningen av sådana incitament.
- (18) Främjandet av energieffektiva produkter genom märkning, offentliga upphandlingar och incitament bör inte vara till skada för sådana produkters miljöprestanda totalt sett eller deras funktion.
- (19) Kommissionen bör ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget i fråga om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra väsentliga resurser under användning. Det är av särskild betydelse att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå.
- (20) Kommissionen bör regelbundet förelägga Europaparlamentet och rådet en sammanfattning, omfattande EU och varje enskild medlemsstat, av de av medlemsstaterna enligt detta direktiv framlagda rapporterna om efterlevnadsåtgärder och graden av efterlevnad.
- (21) Kommissionen bör ansvara för anpassningen av märkningsklassificeringarna i syfte att säkerställa förutsägbarhet för branschen och begriplighet för konsumenterna.
- (22) Den tekniska utvecklingen och potentialen för ytterligare betydande energibesparingar kan, i olika utsträckning alltefter produkt, nödvändiggöra fortsatt produktdifferentiering och motivera en översyn av klassificeringen. Denna översyn bör framför allt innefatta en möjlighet till omskalning. Översynen bör ske så snabbt som möjligt i fråga om produkter som på grund av sin mycket innovativa karaktär i väsentlig mån kan bidra till energieffektivitet.
- (23) När kommissionen 2012 granskar de framsteg som gjorts och rapporterar om genomförandet av handlingsplanen för hållbar konsumtion och produktion, kommer den särskilt att granska om det behövs ytterligare åtgärder för att förbättra produkters energi- och miljöprestanda, inbegripet bland annat möjligheten att informera konsumenterna om produkternas koldioxidavtryck eller om deras miljöpåverkan under livscykeln.
- (24) Skyldigheten att införliva detta direktiv med nationell lagstiftning bör endast gälla de bestämmelser som utgör en innehållsmässig ändring i förhållande till direktiv 92/75/EEG. Skyldigheten att införliva de oförändrade bestämmelserna följer av direktiv 92/75/EEG.
- (25) När medlemsstaterna tillämpar detta direktivs bestämmelser bör de sträva efter att avstå från att anta åtgärder som skulle kunna medföra onödigt byråkratiska och tunga krav på de berörda marknadsaktörerna, i synnerhet små och medelstora företag.
- (26) Detta direktiv bör inte påverka medlemsstaternas skyldigheter vad gäller tidsfristerna för införlivande med nationell lagstiftning och tillämpningen av direktiv 92/75/EEG.
- (27) I enlighet med punkt 34 i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning⁽¹⁾ uppmanas medlemsstaterna att för egen del och i unionens intresse upprätta egna tabeller som så långt det är möjligt visar överensstämmelsen mellan detta direktiv och införlivandeåtgärderna samt att offentliggöra dessa tabeller.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Tillämpningsområde

1. Genom detta direktiv inrättas en ram för harmoniseringen av nationella åtgärder när det gäller information till slutanvändaren, särskilt genom märkning och standardiserad produktinformation, om användning av energi och, där så är relevant, andra väsentliga resurser under användning samt kompletterande uppgifter om energirelaterade produkter, för att därigenom ge slutanvändarna möjlighet att välja mer effektiva produkter.
2. Detta direktiv ska tillämpas på energirelaterade produkter som under användning har en betydande direkt eller indirekt inverkan på användningen av energi och, när det är relevant, andra väsentliga resurser.
3. Detta direktiv ska inte tillämpas på
 - a) begagnade produkter,
 - b) transportmedel för personer eller varor,
 - c) märkplåtar eller motsvarande som fästs på produkter av säkerhetsskäl.

⁽¹⁾ EUT C 321, 31.12.2003, s. 1.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv avses med

- a) *energirelaterad produkt eller produkt*: en vara som påverkar energianvändningen när den används och som släpps ut på marknaden och/eller tas i bruk i unionen, inklusive delar avsedda att ingå i energirelaterade produkter som omfattas av detta direktiv, vilka släpps ut på marknaden och/eller tas i bruk som enskilda delar för slutanvändare och vilkas miljöprestanda kan bedömas separat,
- b) *informationsblad*: en standardiserad uppställning av information om en produkt,
- c) *andra väsentliga resurser*: vatten, kemikalier eller varje annat ämne som en produkt använder vid normal användning,
- d) *kompletterande information*: övriga upplysningar om en produkts prestanda och egenskaper som gäller, eller bidrar till att bedöma, dess användning av energi eller andra väsentliga resurser, baserade på mätbara uppgifter,
- e) *direkt påverkan*: påverkan av produkter som under användning faktiskt använder energi,
- f) *indirekt påverkan*: påverkan av produkter som inte använder energi men som under användning bidrar till energisparande,
- g) *återförsäljare*: detaljist eller annan person som säljer, hyr ut, erbjuder för avbetalning eller ställer ut produkter som är avsedda för slutanvändare,
- h) *leverantör*: tillverkaren eller dennes auktoriserade representant inom unionen eller den importör som släpper ut produkten eller tar denna i bruk på unionsmarknaden. Om det inte finns någon sådan ska varje fysisk eller juridisk person som släpper ut produkter som omfattas av detta direktiv, eller tar dem i bruk, anses vara leverantör,
- i) *utsläppande på marknaden*: tillgängliggörande av en produkt för första gången på unionsmarknaden i syfte att den ska spridas eller användas inom unionen, i vinstsyfte eller gratis och oavsett försäljningsteknik,
- j) *ibruktagande*: den första användningen av en produkt för avsett ändamål inom unionen,
- k) *obehörig användning av etiketten*: användning av etiketten av andra än medlemsstaternas myndigheter eller EU:s institu-

tioner på ett sätt som inte föreskrivs i detta direktiv eller i en delegerad akt.

Artikel 3

Medlemsstaternas ansvar

1. Medlemsstaterna ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa följande:

- a) Alla leverantörer och återförsäljare, som är etablerade inom deras territorier, ska fullgöra de skyldigheter som anges i artiklarna 5 och 6.
- b) För produkter som omfattas av detta direktiv ska det vara förbjudet att anbringa andra etiketter, märken, symboler eller påskrifter som inte uppfyller kraven i detta direktiv eller de relevanta delegerade akterna, om anbringandet kan leda till missförstånd eller förväxling hos slutanvändarna beträffande användning av energi eller, där det är relevant, andra väsentliga resurser under användning.
- c) I samband med införandet av systemet med etiketter och informationsblad avseende energianvändning eller energisparande ska upplysnings- och reklamkampanjer genomföras i syfte att främja energieffektivitet och mer ansvarsfull energianvändning av slutanvändare.
- d) Lämpliga åtgärder ska vidtas för att uppmuntra de relevanta nationella eller regionala myndigheter som är ansvariga för genomförandet av detta direktiv att samarbeta och förse varandra och kommissionen med information för att bidra till tillämpningen av detta direktiv. I det administrativa samarbetet och informationsutbytet ska elektroniska kommunikationsmedel utnyttjas i största möjliga mån och vara kostnadseffektiva, varvid relevanta EU-program får ge stöd. Sådant samarbete ska garantera säkerheten och sekretessen vid behandlingen samt, där det är nödvändigt, skyddet av känslig information som tillhandahållits i samband med förfarandet. Kommissionen ska vidta lämpliga åtgärder för att uppmuntra och bidra till samarbete mellan medlemsstaterna enligt detta led.

2. Om en medlemsstat konstaterar att en produkt inte överensstämmer med alla relevanta krav som fastställs i detta direktiv och dess delegerade akter för etiketten och informationsbladet, ska leverantören vara skyldig att säkerställa att produkten är i överensstämmelse med dessa krav genom att medlemsstaterna fastställer effektiva och proportionerliga villkor för detta.

Om det finns tillräckliga bevis för att en produkt brister i överensstämmelse, ska den berörda medlemsstaten vidta erforderliga förebyggande åtgärder samt åtgärder som syftar till att säkerställa överensstämmelse inom en bestämd tidsram, med beaktande av den skada som vållats.

Om den bristande överensstämmelsen fortsätter ska den berörda medlemsstaten fatta beslut om att begränsa eller förbjuda utsläppande på marknaden och/eller ibruktagande av produkten i fråga eller se till att den dras tillbaka från marknaden. Om produkten dras tillbaka från marknaden eller om utsläppande på marknaden förbjuds, ska kommissionen och övriga medlemsstater informeras omedelbart.

3. Vart fjärde år ska medlemsstaterna lämna en rapport till kommissionen med en närmare redogörelse för de åtgärder som medlemsstaterna har vidtagit för att säkerställa efterlevnad och graden av efterlevnad på deras territorier.

Kommissionen får genom att fastställa riktlinjer fastställa närmare föreskrifter om det allmänna innehållet i dessa rapporter.

4. Kommissionen ska för kännedom regelbundet tillhandahålla Europaparlamentet och rådet en sammanfattning av dessa rapporter.

Artikel 4

Informationskrav

Medlemsstaterna ska säkerställa följande:

- a) Information om hushållsapparaters användning av elektrisk energi, andra former av energi och, där så är relevant, andra väsentliga resurser under användning samt ytterligare upplysningar ska lämnas, i enlighet med delegerade akter enligt detta direktiv, till slutanvändarna genom ett informationsblad och en etikett, när sådana produkter ställs ut för eller bjuds ut till försäljning, hyra eller kreditköp till slutanvändare direkt eller indirekt genom någon form av distansförsäljning, inbegripet via Internet.
- b) Den information som avses i led a ska tillhandahållas för inbyggda eller installerade produkter endast när det krävs i den tillämpliga delegerade akten.
- c) All reklam för en särskild typ av energirelaterade produkter som omfattas av en delegerad akt enligt detta direktiv ska, när energirelaterad information eller prisinformation utlämnas, innehålla en hänvisning till produktens energieffektivitetsklass.
- d) Allt tekniskt reklammaterial om energirelaterade produkter som beskriver de specifika tekniska parametrarna för en produkt, nämligen tekniska manualer och broschyrer från tillverkare, i pappersform eller på Internet, ska ge slutanvändare den information som behövs om energianvändningen eller innehålla en hänvisning till produktens energieffektivitetsklass.

Artikel 5

Leverantörernas ansvar

Medlemsstaterna ska säkerställa följande:

- a) Leverantörer som släpper ut på marknaden eller tar i bruk sådana produkter som omfattas av en delegerad akt ska tillhandahålla en etikett och ett informationsblad i enlighet med detta direktiv och den delegerade akten.
- b) Leverantörerna ska upprätta teknisk dokumentation i den utsträckning som behövs för att kunna bedöma riktigheten av den information som finns på etiketten och i informationsbladet. Den tekniska dokumentationen ska innehålla
 - i) en allmän beskrivning av produkten,
 - ii) resultaten av konstruktionsberäkningar, om det är relevant,
 - iii) tillgängliga provningsrapporter, även sådana som utarbetats av anmälda organ som är behöriga enligt annan unionslagstiftning,
 - iv) när värdena används för liknande modeller, de hänvisningar som möjliggör identifiering av dessa modeller.

För detta ändamål får leverantörerna använda dokumentation som är upprättad i enlighet med krav som fastställs i relevant unionslagstiftning.

- c) Leverantörerna ska hålla den tekniska dokumentationen tillgänglig för kontroll intill utgången av femte året efter det att den sista berörda produkten har tillverkats.

Leverantörerna ska på begäran göra en elektronisk version av den tekniska dokumentationen tillgänglig för medlemsstatens marknadsövervakningsmyndigheter och för kommissionen inom tio arbetsdagar efter det att den behöriga myndigheten i en medlemsstat eller kommissionen har mottagit begäran.

- d) Leverantörerna ska kostnadsfritt förse återförsäljare med erforderliga etiketter för märkning och produktinformation.

Utan att det påverkar leverantörernas val av system för leverans av etiketter, ska leverantörer skyndsamt leverera etiketter efter beställning från återförsäljare.

- e) Förutom etiketter ska leverantörerna tillhandahålla ett informationsblad.
- f) Leverantörerna ska inkludera ett informationsblad i alla broschyrer om produkten. Om leverantören inte tillhandahåller broschyrer om produkten, ska leverantören tillhandahålla informationsblad tillsammans med andra handlingar som åtföljer produkten.
- g) Leverantörerna ansvarar för att uppgifterna på de etiketter och informationsblad som de tillhandahåller är korrekta.
- h) Leverantörerna ska anses ha givit sitt samtycke till att uppgifterna på etiketten eller i informationsbladet offentliggörs.

Artikel 6

Återförsäljarnas ansvar

Medlemsstaterna ska säkerställa följande:

- a) Återförsäljare ska på ett synligt och läsbart sätt anbringa etiketter på korrekt sätt och sörja för att informationsbladet finns med i produktbroschyren eller i andra handlingar som åtföljer produkterna när de säljs till slutanvändare.
- b) När en produkt som omfattas av en delegerad akt ställs ut ska återförsäljare fästa en lämplig etikett i den relevanta språkversionen på den väl synliga plats som anges i den tillämpliga delegerade akten.

Artikel 7

Distansförsäljning och andra försäljningsformer

När produkter bjuds ut till försäljning, hyra eller kreditköp genom postorder, via katalog, via Internet, telefonförsäljning eller på något annat sätt som innebär att man inte kan vänta sig att en eventuell slutanvändare ser produkten utställd, ska delegerade akter innehålla bestämmelser som säkerställer att eventuella slutanvändare före köpet får den information som lämnas på etiketten för produkten i fråga och i informationsbladet. I delegerade akter ska det, när det är lämpligt, specificeras på vilket sätt etiketten eller informationsbladet, eller den information som anges på etiketten eller informationsbladet, ska anbringas eller lämnas till en eventuell slutanvändare.

Artikel 8

Fri rörlighet

1. Medlemsstaterna får inte förbjuda, begränsa eller förhindra utsläppandet på marknaden eller ibruktagnandet, inom sina territorier, av produkter som omfattas av och är förenliga med detta direktiv och den tillämpliga delegerade akten.

2. Medlemsstaterna ska anse att etiketter och informationsblad uppfyller kraven i detta direktiv och i de delegerade akterna, om de inte har bevis om motsatsen. Medlemsstaterna ska kräva att leverantörerna tillhandahåller bevis i den mening som avses i artikel 5 för att styrka riktigheten av den information som lämnats på deras etiketter och informationsblad, om de har anledning att misstänka att informationen inte är korrekt.

Artikel 9

Offentliga upphandlingar och incitament

1. Om en produkt omfattas av en delegerad akt ska upphandlande myndigheter som ingår offentliga byggentreprenadkontrakt, varukontrakt eller tjänstekontrakt som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster⁽¹⁾ och som inte är undantagna med stöd av artiklarna 12–18 i det direktivet sträva efter att enbart upphandla produkter som uppfyller kriterierna för de högsta prestandanivåerna och som tillhör den högsta energieffektivitetsklassen. Medlemsstaterna får också kräva att de upphandlande myndigheterna endast upphandlar produkter som uppfyller kriterierna. Medlemsstaterna får besluta att dessa kriterier endast ska tillämpas om detta är kostnadseffektivt, ekonomiskt genomförbart och tekniskt lämpligt samt om tillräcklig konkurrens råder.

2. Punkt 1 ska tillämpas på kontrakt vars värde uppgår till eller överstiger de tröskelvärden som fastställs i artikel 7 i direktiv 2004/18/EG.

3. Om medlemsstaterna tillhandahåller ett incitament för en produkt som omfattas av en delegerad akt ska de sträva efter de högsta prestandanivåer och den högsta energieffektivitetsklass som anges i den tillämpliga delegerade akten. Beskattning och skattefrågor utgör inte incitament i den mening som avses i detta direktiv.

4. Om medlemsstaterna tillhandahåller incitament för produkter, både för slutanvändare av produkter med hög energieffektivitet och för industrier som marknadsför och producerar sådana produkter, ska de uttrycka prestandanivåerna i form av klasser som de är definierade i den tillämpliga delegerade akten, utom när de föreskriver högre prestandanivåer än tröskelvärdet för den högsta energieffektivitetsklass som anges i den delegerade akten. Medlemsstaterna får föreskriva högre prestandanivåer än tröskelvärdet för den högsta energieffektivitetsklass som anges i den delegerade akten.

Artikel 10

Delegerade akter

1. Kommissionen ska fastställa närmare föreskrifter om etiketten och informationsbladet genom delegerade akter i enlighet med artiklarna 11, 12 och 13, för varje produkttyp i överensstämmelse med denna artikel.

⁽¹⁾ EUT L 134, 30.4.2004, s. 114.

Om en produkt uppfyller kriterierna i punkt 2 ska den omfattas av en delegerad akt i enlighet med punkt 4.

De delegerade akterna ska innehålla bestämmelser om information som tillhandahålls på etiketten och i informationsbladet om användning av energi och andra väsentliga resurser under användning som gör det möjligt för slutanvändare att fatta inköpsbeslut på bättre grunder och för marknadsövervakningsmyndigheter att kontrollera huruvida produkter överensstämmer med den information som tillhandahålls.

Om en delegerad akt innehåller bestämmelser om både energieffektivitet och användning av väsentliga resurser för en produkt, ska etikettens utformning och innehåll framhäva produktens energieffektivitet.

2. De kriterier som avses i punkt 1 är följande:

- a) Enligt senast tillgängliga uppgifter och med beaktande av de kvantiteter som släpps ut på unionsmarknaden, ska produkterna ge betydande möjligheter att spara energi och, när det är relevant, andra väsentliga resurser.
- b) Det ska finnas stora skillnader i fråga om relevanta prestandanivåer för produkter som har likvärdig funktionalitet och som är tillgängliga på marknaden.
- c) Kommissionen ska ta hänsyn till relevant unionslagstiftning och självreglering, exempelvis frivilliga avtal, som förväntas uppnå de politiska målen snabbare eller till lägre kostnad än obligatoriska krav.

3. När kommissionen utarbetar ett utkast till en delegerad akt ska den

- a) ta hänsyn till de miljöparametrar som anges i del 1 i bilaga I till direktiv 2009/125/EG som betecknas som betydande i den relevanta genomförandeåtgärd som antagits i enlighet med direktiv 2009/125/EG och som är relevanta för slutanvändaren under användning,
- b) göra en bedömning av aktens effekter på miljö, slutanvändare och tillverkare, inbegripet små och medelstora företag, i fråga om konkurrenskraft, även på marknader utanför unionen, innovation, marknadstillträde samt kostnader och nytta,
- c) hålla lämpliga samråd med berörda aktörer,
- d) fastställa genomförandedatum, eventuella stegvisa åtgärder eller övergångsåtgärder eller övergångsperioder, särskilt med beaktande av eventuella konsekvenser för små och medelstora företag eller för särskilda produktgrupper som främst tillverkas av små och medelstora företag.

4. De delegerade akterna ska i synnerhet ange följande:

- a) En exakt definition av det produktslag som avses.
- b) De mätstandarder och mätmetoder som ska tillämpas för att ta fram den information som avses i artikel 1.1.
- c) Närmare uppgifter om den tekniska dokumentation som krävs enligt artikel 5.
- d) Utformningen av och innehållet på den etikett som avses i artikel 4; den ska i största möjliga utsträckning ha ett enhetligt utseende för de olika produktgrupperna och ska under alla omständigheter vara klart synlig och läsbar. Klassificeringen med bokstäver från A–G ska bibehållas som utgångspunkt för etikettens utformning; stegen i klassificeringen ska motsvara betydande energi- och kostnadsbesparingar ur slutanvändarens perspektiv.

Ytterligare tre klasser kan läggas till i klassificeringen om de tekniska framstegen kräver detta. Dessa ytterligare klasser ska vara A+, A++ och A+++ för den effektivaste klassen. I princip kommer det totala antalet klasser att begränsas till sju, såvida inte fler klasser fortfarande utnyttjas.

Färgskalan ska bestå av högst sju olika färger från mörkgrön till röd. Färgkoden för den högsta klassen ska alltid vara mörkgrön och denna färg får inte användas för någon annan klass. Om det finns fler än sju klasser kan endast den röda färgen dupliceras.

Klassificeringen ska särskilt ses över när en betydande andel produkter på den inre marknaden uppnår de två högsta energiklasserna och när ytterligare besparingar kan åstadkommas genom ytterligare differentiering av produkter.

Detaljerade kriterier för en eventuell omklassificering av produkter ska när så är lämpligt fastställas i varje enskilt fall i den relevanta delegerade akten.

- e) Den plats på den utställda produkten där etiketten ska anbringas och det sätt på vilket etiketten och/eller informationen ska tillhandahållas när produkten bjuds ut till försäljning enligt artikel 7. Om det är lämpligt, kan det i de delegerade akterna föreskrivas att etiketten ska fästas på produkten eller tryckas på förpackningen, eller fastställas närmare föreskrifter om märkningskraven för kataloger, distansförsäljning och Internetförsäljning.
- f) Innehållet i det informationsblad eller den kompletterande information som avses i artiklarna 4 och 5 c, och, om det behövs, formatet och andra närmare uppgifter. Den information som lämnas på etiketten ska även ingå i informationsbladet.

- g) Etikettens specifika innehåll för annonsering av, bland annat och beroende på vad som är lämpligt, energiklassen och andra relevanta prestandanivåer för den aktuella produkten i läsbar och synlig form.
- h) Varaktigheten av de klassificeringar som anges på etiketten, när så är lämpligt, i enlighet med led d.
- i) Noggrannheten i deklARATIONERNA på etiketten och i informationsbladen.
- j) Datum för utvärdering och eventuell revidering av den delegerade akten, med hänsyn till takten i den tekniska utvecklingen.

Artikel 11

Utövande av delegering

1. Befogenhet att anta de delegerade akter som avses i artikel 10 ska ges till kommissionen för en period på fem år från den 19 juni 2010. Kommissionen ska utarbeta en rapport om de delegerade befogenheterna senast sex månader innan perioden på fem år löpt ut. Delegeringen av befogenhet ska automatiskt förlängas med perioder av samma längd, om den inte återkallas av Europaparlamentet eller rådet i enlighet med artikel 12.
2. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska kommissionen samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
3. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i artiklarna 12 och 13.

Artikel 12

Återkallande av delegering

1. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 10 får återkallas av Europaparlamentet eller rådet.
2. Den institution som har inlett ett internt förfarande för att besluta huruvida en delegering av befogenhet ska återkallas ska sträva efter att informera den andra institutionen och kommissionen i rimlig tid innan det slutliga beslutet fattas, och ange vilka delegerade befogenheter som kan komma att återkallas samt de eventuella skälen för detta.
3. Beslutet om återkallande innebär att delegeringen av de befogenheter som anges i beslutet upphör att gälla. Det får verkan omedelbart eller vid ett senare, i beslutet angivet, datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan trätt i kraft. Det ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 13

Invändning mot delegerade akter

1. Europaparlamentet eller rådet får invända mot en delegerad akt inom en period på två månader från delgivningsdagen.

På Europaparlamentets eller rådets initiativ får denna period förlängas med två månader.

2. Om varken Europaparlamentet eller rådet vid utgången av denna period har invänt mot den delegerade akten ska den offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning* och träda i kraft den dag som anges i den.

Den delegerade akten får offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning* och träda i kraft före utgången av denna period om både Europaparlamentet och rådet har underrättat kommissionen om att de har beslutat att inte göra invändningar.

3. Om Europaparlamentet eller rådet invänder mot en delegerad akt ska den inte träda i kraft. Den institution som invänder mot den delegerade akten ska ange skälen för detta.

Artikel 14

Utvärdering

Kommissionen ska senast den 31 december 2014 se över detta direktivs och dess delegerade akters ändamålsenlighet och lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet.

Vid detta tillfälle ska kommissionen också bedöma

- a) det sätt på vilket artikel 4 c bidrar till detta direktivs syfte,
- b) effektiviteten hos artikel 9.1,
- c) behovet av att ändra artikel 10.4 d mot bakgrund av den tekniska utvecklingen och i vilken mån konsumenterna förstår etikettens utformning.

Artikel 15

Sanktioner

Medlemsstaterna ska fastställa regler om de sanktioner som ska tillämpas vid överträdelser av de nationella bestämmelser som har antagits enligt detta direktiv och dess delegerade akter, inklusive otillåten användning av etiketten, och ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att de genomförs. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna ska anmäla dessa bestämmelser till kommissionen senast den 20 juni 2011 och ska utan dröjsmål meddela kommissionen eventuella ändringar som påverkar bestämmelserna.

*Artikel 16***Införlivande**

1. Medlemsstaterna ska senast den 20 juni 2011 sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska till kommissionen genast överlämna texten till dessa bestämmelser.

De ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den 20 juli 2011.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. De ska även innehålla en uppgift om att hänvisningar i befintliga lagar och andra författningar till direktiv 92/75/EEG ska anses som hänvisningar till det här direktivet. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras och om hur uppgiften ska formuleras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

*Artikel 17***Upphävande**

Direktiv 92/75/EEG, ändrat genom den förordning som anges i del A i bilaga I, ska upphöra att gälla med verkan från och med den 21 juli 2011, utan att det påverkar medlemsstaternas skyldigheter när det gäller de tidsfrister för införlivande med natio-

nell lagstiftning och tillämpning av direktivet som anges i del B i bilaga I.

Hänvisningar till direktiv 92/75/EEG ska anses som hänvisningar till det här direktivet och ska läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga II.

*Artikel 18***Ikraftträdande**

Detta direktiv träder i kraft dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 5 d, g och h ska tillämpas från och med den 31 juli 2011.

*Artikel 19***Adressater**

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 19 maj 2010.

På Europaparlamentets vägnar

J. BUZEK

Ordförande

På rådets vägnar

D. LÓPEZ GARRIDO

Ordförande

BILAGA I

DEL A

**Upphävt direktiv och ändring av det
(som avses i artikel 17)**

Rådets direktiv 92/75/EEG
(EGT L 297, 13.10.1992, s. 16)

Förordning (EG) nr 1882/2003
(EUT L 284, 31.10.2003, s. 1)

Endast punkt 32 i bilaga III

DEL B

**Tidsfrister för införlivande med nationell lagstiftning
(som avses i artikel 16)**

Direktiv	Sista datum för införlivande
92/75/EEG	1 januari 1994

BILAGA II

Jämförelsetabell

Direktiv 92/75/EEG	Detta direktiv
Artikel 1.1 inledningen, första meningen	Artikel 1.1
Artikel 1.1 inledningen, andra meningen	Artikel 1.2
Artikel 1.1 första till sjunde strecksatserna	—
Artikel 1.2	—
—	Artikel 1.3 a och b
Artikel 1.3	Artikel 1.3 c
—	Artikel 2 a och b
Artikel 1.4 första och andra strecksatserna	Artikel 2 g och h
Artikel 1.4 tredje strecksatsen	—
Artikel 1.4 fjärde strecksatsen	Artikel 2 c
Artikel 1.4 femte strecksatsen	Artikel 2 d
—	Artikel 2 e, f, i, j och k
Artikel 1.5	—
Artikel 2.1	Artikel 4 a
—	Artikel 4 b, c och d
Artikel 2.2	—
Artikel 2.3	Artikel 5 b
Artikel 2.4	Artikel 5 b och c
Artikel 3.1	Artikel 5 a
Artikel 3.2	Artikel 5 e och f
Artikel 3.3	Artikel 5 g
Artikel 3.4	Artikel 5 h
—	Artikel 6 a
Artikel 4 a	Artikel 6 b
Artikel 4 b	Artikel 5 d
Artikel 5	Artikel 7
Artikel 6	—
Artikel 7 a	Artikel 3.1 a
Artikel 7 b	Artikel 3.1 b
Artikel 7 c	Artikel 3.1 c
—	Artikel 3.1 d
—	Artikel 3.2, 3.3 och 3.4
Artikel 8.1	Artikel 8.1
Artikel 8.2	Artikel 8.2
Artikel 9	—

Direktiv 92/75/EEG	Detta direktiv
—	Artikel 9
Artikel 10	—
—	Artikel 10.1, 10.2 och 10.3
Artikel 11	—
Artikel 12 a	Artikel 10.4 a
Artikel 12 b	Artikel 10.4 b
Artikel 12 c	Artikel 10.4 c
Artikel 12 d	Artikel 10.4 d
Artikel 12 e	Artikel 10.4 e
Artikel 12 f	Artikel 10.4 f
Artikel 12 g	—
—	Artikel 10.4 g, h, i och j
—	Artiklarna 11, 12, 13, 14 och 15
Artikel 13	Artikel 17
Artikel 14	Artikel 16
—	Artikel 18
Artikel 15	Artikel 19
—	Bilaga I
—	Bilaga II

Lag om märkning av energirelaterade produkter

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Genom denna lag genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU av den 19 maj 2010 om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser.

Lagen innehåller bestämmelser om att slutanvändare av energirelaterade produkter ska ges information om dessa produkters användning av energi och av andra väsentliga resurser. Informationen ska ges i form av märkning av produkten och av bifogad standardiserad produktinformation.

Lagen gäller inte begagnade energirelaterade produkter.

2 § Med en energirelaterad produkt avses i denna lag en produkt som omfattas av föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU.

3 § Med en leverantör avses en tillverkare eller en tillverkares representant eller en importör som släpper ut en energirelaterad produkt på unionsmarknaden eller som gör det möjligt att ta den i bruk på unionsmarknaden.

Med en representant avses en fysisk eller juridisk person som är etablerad inom Europeiska unionen och som av en tillverkare fått skriftlig fullmakt att handla på dennes vägnar i fråga om samtliga eller vissa av förpliktelserna enligt denna lag.

Med en importör avses en fysisk eller juridisk person som är etablerad inom Europeiska unionen och som inom sin näringsverksamhet släpper ut en produkt från tredjeland på unionsmarknaden eller som gör det möjligt att ta den i bruk på unionsmarknaden.

En produkt släpps ut på unionsmarknaden genom att den görs tillgänglig för första gången på unionsmarknaden i syfte att den ska spridas eller användas inom unionen oavsett om det sker i vinstsyfte eller gratis och oavsett vilken försäljningsteknik som används.

En produkt tas i bruk på unionsmarknaden när den för första gången tas i bruk för avsett ändamål inom unionen.

Om det inte finns någon leverantör åvilar leverantörens skyldigheter varje fysisk eller juridisk person som släpper ut produkten eller som gör det möjligt att ta den i bruk på unionsmarknaden.

4 § Med en återförsäljare avses en detaljist eller annan person som yrkesmässigt ställer ut eller bjuder ut energirelaterade produkter som är avsedda för slutanvändare, oavsett om detta ska ske genom försäljning, uthyrning eller hyrköp.

5 § En leverantör som släpper ut en energirelaterad produkt på unionsmarknaden ska kostnadsfritt tillhandahålla en etikett och ett informationsblad till alla exemplar av produkten.

För inbyggda eller installerade produkter gäller detta bara om det föreskrivs i den delegerade akten för produkten.

Etiketten och informationsbladet ska innehålla den information som krävs enligt den delegerade akten för produkten och vara avfattad på svenska språket.

6 § När en energirelaterad produkt ställs ut för försäljning, uthyrning eller hyrköp till slutanvändare ska återförsäljaren eller den som i övrigt ställer ut produkten anbringa etiketten på produkten. Detta ska ske på en plats där etiketten lätt kan läsas och i övrigt på det sätt som anges i den delegerade akten. Dessutom ska informationsbladet finnas tillgängligt i anslutning till produkten.

7 § När en energirelaterad produkt bjuds ut till försäljning, uthyrning eller hyrköp på ett sådant sätt att en eventuell slutanvändare inte kan se produkten utställd ska återförsäljaren eller den som i övrigt bjuder ut produkten lämna den information som anges på etiketten och i informationsbladet på det sätt som anges i den delegerade akten.

8 § När en energirelaterad produkt säljs till slutanvändare ska säljaren se till att produkten är försedd med en etikett och att informationsbladet finns med i de handlingar som åtföljer produkten.

9 § Den som på annat sätt än det som sägs i 6 och 7 §§ gör reklam för en särskild modell av en energirelaterad produkt och i reklamen lämnar energirelaterad information eller information om priset ska i reklamen också lämna en hänvisning till produktens energieffektivitetsklass.

10 § Den som tillhandahåller tekniskt reklammaterial avseende en energirelaterad produkt och som beskriver de specifika tekniska parametrarna för produkten ska i reklamaterialet lämna den information om produktens energianvändning som en slutanvändare kan antas behöva eller lämna information om produktens energieffektivitetsklass.

11 § Leverantören ska se till att en teknisk dokumentation avseende en energirelaterad produkt upprättas i den utsträckning som behövs för att man ska kunna bedöma riktigheten av den information som finns på etiketten och informationsbladet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om den tekniska dokumentationen.

12 § Den tekniska dokumentationen ska av leverantören hållas tillgänglig för kontroll i fem år efter det att den sista berörda produkten har tillverkats. Om leverantören är importör enligt 3 § tredje stycket ska dokumentationen hållas tillgänglig i fem år efter det att importören importerade det sista exemplaret av produkten.

Leverantören ska på begäran hålla en elektronisk version av dokumentationen tillgänglig för tillsynsmyndigheten i en medlemsstat i

Europeiska unionen och för Europeiska kommissionen. Detta ska ske inom tio arbetsdagar från det att leverantören mottog begäran. Bilaga 2

13 § En energirelaterad produkt får inte förses med etiketter, märken, symboler eller påskrifter som inte uppfyller de krav som gäller för produkten. Detta gäller dock bara om åtgärden kan leda till missförstånd eller förväxling hos slutanvändarna om produktens användning av energi eller andra väsentliga resurser.

14 § Upphandlande myndigheter ska vid offentlig upphandling av energirelaterade produkter sträva efter att enbart upphandla produkter som uppfyller kriterierna för de högsta prestandanivåerna och som tillhör den högsta energieffektivitetsklassen.

Detta gäller dock bara vid upphandling av sådana kontrakt som avses i lagen (2007:1091) om offentlig upphandling.

Bestämmelserna gäller bara vid upphandling av kontrakt vars värde uppgår till eller överstiger de tröskelvärden som nämns i 3 kap. 1 § lagen (2007:1091) om offentlig upphandling.

15 § Tillsynen över efterlevnaden av denna lag, de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU utövas av den myndighet som regeringen bestämmer (tillsynsmyndigheten).

16 § Tillsynsmyndigheten ska se till att föreskrifterna i Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedels-effektivitet och andra väsentliga parametrar följs.

17 § En tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, föreskrifterna i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU samt föreskrifterna i förordning (EG) nr 1222/2009 ska följas. Ett föreläggande eller förbud får förenas med vite.

Ett föreläggande angående en leverantörs skyldigheter enligt 12 § andra stycket gäller omedelbart.

18 § Ett föreläggande enligt 17 § får avse att en leverantör ska tillhandahålla de upplysningar, handlingar, varuprover och liknande som behövs för tillsynen. Ett sådant föreläggande gäller omedelbart.

19 § För att fullgöra sina uppgifter enligt denna lag har tillsynsmyndigheten rätt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till den verksamhet som tillsynen avser, dock inte bostäder.

Polismyndigheten ska lämna det biträde som behövs för tillsynen.

20 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för en leverantör av en energirelaterad produkt att ersätta tillsynsmyndighetens kostnader för provtagning och undersökning av prov.

Sådana föreskrifter får dock bara avse fall då produkten visat sig inte uppfylla de krav som gäller enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller enligt föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU. Bilaga 2

21 § Tillsynsmyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 november 2012 i fråga om 16 § och i övrigt den 20 juli 2011.

2. Lagen (1992:1232) om märkning av hushållsapparater ska upphöra att gälla från den 20 juli 2011.

3. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande i fråga om produkter som omfattas av föreskrifter, vilka har meddelats med stöd av den upphävda lagen. Detta gäller dock inte om en sådan produkt omfattas av föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU.

Promemorian En ny energimärkningslag (Ds 2010:34) har remitterats till Regelrådet, Kommerskollegium, Stockholms tingsrätt, Kammarrätten i Jönköping, Förvaltningsrätten i Linköping, Justitiekanslern, Domstolsverket, Rikspolisstyrelsen, Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC), Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Socialstyrelsen, Läkemedelsverket, tullverket, Kungliga Tekniska Högskolan (KTH), Linköpings tekniska högskola (LiTH), Chalmers tekniska högskola, Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen, Strålsäkerhetsmyndigheten, Boverket, Miljöstrykningsrådet, Post- och telestyrelsen, Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI), Transportstyrelsen, Statens institut för kommunikationsanalys (SIKA), Konkurrensverket, Verket för innovationssystem (Vinnova), Tillväxtverket, Affärsverket svenska kraftnät, Elsäkerhetsverket, Statens energimyndighet, Svensk Bilprovning AB, Marknadsdomstolen, Konsumentverket, Miljömärkning Sverige AB, Arbetsmiljöverket, Sveriges komuner och landstign (SKL), Svensk handel, Svenskt Näringsliv, Företagarna, Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), Svensk Energi, Svensk Fjärrvärme, Jernkontoret, Skogsindustrierna, Näringslivets Regelnämnd (NNR), Svenska Elektriska kommissionen, BILSweden, Byggsektorns Kretsloppsråd, Däck-, Fälg-, och Tillberhørsleverantörernas Förening (DFTF), Däckspecialisternas Riksförbund (DRF), Electrolux AB, Elektriska Hushållsapparat Leverantörerna (EHL), Elektronikindustri-föreningen, Elkretsen, Ericsson AB, Föreningen Gröna Bilister, Företagarförbundet, Greenpeace, Industrins Byggmaterialgrupp, IT-företagen, IVL Svenska Miljöinstitutet AV, Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande (NTF), Näringspunkten, Plast- och Kemiföretagen, Scandinavian Tyre and Rim Organization (STRO), SEK Svensk Elstandard, Swedish Standards Institute, Svemin, Svensk Däcktillverkning AV (SDAB), Svensk kollektivtrafik, Svenska Bussbranschens riksförbund, Svenska Byggbranschens Utvecklingsfond, Energigas Sverige, Svenska Naturskyddsföreningen, Svenska taxiförbundet, Sveriges konsumenter, Sveriges tidskrifter, Sverige Åkeriföretag, TCO Development, Teknikföretagen, Trafikverket, Återvinningsindustrierna.